

**SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI
EGYETEM**

TDK

KONFERENCIA

1980

febr. 6-7-8-9.

A SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM
TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI TANÁCSA

M E G H I V J A

A SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM
TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIÁJÁRA

ÉS

A III. NEMZETKÖZI KÖRNYEZETVÉDELMI
DIÁK-KONFERENCIÁJÁRA

1980

február hó 6, 7, 8, 9.-én

A konferencia helye:
Szakdidaktikai és Oktatástechnikai Épület tanterme
Szeged, Dóm tér 13.

Felelős kiadó: SZOTE Rektora
Összeállításért felel: Dr. Lázár György
egyetemi tanár, a SZOTE TDK elnöke
Készült 550 példányban 15 iv A/3 terjedelemben
SZOTE. 18/1980.

1980. február 6.-án 9 órakor

M E G N Y I T Ó

ELŐADÁSOK:

- 1./ NAGY ISTVÁN és KOVÁCS ZSUZSANNA /SZOTE Biokémiai
Intézet/
A Dexamethason izomfehérje-katabolikus
hatásának vizsgálata.
- 2./ TAKÁCS ÉVA /SZOTE Biokémiai Intézet/
Immobilizálás hatása a különböző típusu
izmok kataláz aktivitására.
- 3./ HÁLA OTTÓ /SZOTE Kísérletes Sebészeti Intézet/
A Ca^{++} intercelluláris hírvivő szerepe a
glia-neuron kapcsolatban.
- 4./ KUNCZ ÁDÁM /SZOTE Ideg- és Elmegyógyászati
Klinika/
Extracelluláris kálium és nátrium hatása
idegsejt tenyészetek lithium felvételére.
- 5./ GÁLFI MÁRTA és VASAS MIHÁLY /SZOTE Ideg- és
Elmegyógyászati Klinika/
Pszichotrop szerek hatása a noradrenalin-
stimulált ^{86}Rb felvételre.

- 6./ GÁBRIEL ANDRÁS /SZOTE Orvosi Biológiai Intézet/
Sejtmagi 30 S pre-mRNS partikulumok nem
disszociáló szubfrakciója.
- 7./ KUK ILONA /SZOTE Orvosi Biológiai Intézet/
Mitózisgátló anyagok citogenetikai hatásának
vizsgálata him meiotikus tesztben.
- 8./ SZALMA ELEMÉR /Juhász Gyula Tanárképző Főiskola
Szeged/
A *Drosophila melanogaster* X kromoszómájának
/2B1-10/ puffrégió genetikai finomterképezése.

1980. február 6.-án 11³⁰ órakor

- P. 9./ BAYER HEDVIG /SZOTE Anatómiai, Szövet- és
Fejlődéstani Intézet/
Immobilizáció hatása a csontosodási folya-
matot kísérő proteolitikus enzimaktivitásra
patkány metatarsalis csontjaiban.
- P.10./ KOLOSZÁR MIKLÓS és GURZÓ MIHÁLY /SZOTE Anatómiai,
Szövet- és Fejlődéstani Intézet/
Strukturális és hisztokémiai változások pat-
kány area postremájában Na-glutamát kezelés
után.
- P.11./ GURZÓ MIHÁLY és KOLOSZÁR MIKLÓS /SZOTE Anatómiai,
Szövet- és Fejlődéstani Intézet/
DFP okozta myopathia patkány diaphragmában.
- P.12./ OLÁH ZOLTÁN /SZOTE Központi Kutatólaboratórium/
Az acetilkolin transzportjának molekuláris
mechanizmusa interszinaptikus részben.
- P.13./ ZÁDOR GYÖRGYI és SZALAY MÁRTA /SZOTE Kóronctani
és Kórszövettani Intézet/
Ritka bronchus- és tüdődumerek a SZOTE Kór-
bonctani és Kórszövettani Intézete anyagában.
- P.14./ WAGNER ERZSÉBET /SZOTE Élettani Intézet/
A vasodilatációs hőleadás és a "fürdőző"
magatartás károsodása capsaicin-desensibili-
zált patkányokban.

P.15./ RÉTI GYÖRGY és DUDÁS ÉVA /SZOTE Élettani Intézet/
Pimozid hatása a tuberculum olfactorium ingerlésével kiváltott corticalis aktivitásra.

P.16./ HOFFER IMRE és PAPP MÁRIA /SZOTE Kórleletani Intézet/
Az endotoxin hyperfibrinogenaemiát okozó hatásának vizsgálata.

P.17./ DOBÓ KATALIN /SZOTE Fogászati és Szájsebészeti Klinika/
Nyitott harapásos esetünk gnatológiai elemzése és a terápiás lehetőségek indikációja.

1980. február 6.-án 13 órakor

- 18./ BIHARI PIROSKA /SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet/
Ujabb emulziós kenőcsalapanyagok konzisztenciájának és gyógyszerleadásának vizsgálata.
- 19./ CSÁNYI ERZSÉBET /SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet/
Avicel-gélek reológiai tanulmányozása.
- 20./ GADÓ ERZSÉBET /SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet/
Porlasztásos szárítást befolyásoló néhány tényező vizsgálata.
- 21./ HANKOVSKY VALÉRIA /SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet/
Egyes segédanyagok, valamint a granulátum nedvességtartalmának befolyása a tabletták paramétereire.
- 22./ REGDON GÉZA /SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet/
Hidroxietylcellulóz gélképzésének vizsgálata.
- 23./ SOHAJDA ATTILA /SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet/
Flokkulált szuszpenziók előállítása szervesetlen kolloid segédanyagokkal.
- 24./ VÁGÓ MAGDOLNA /SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet/
Olvadáspont-csökkentő hatóanyagokat tartalmazó kupok készítése és vizsgálata.

- 25./ CSEH IBOLYA és CSIGE KATALIN /SZOTE Gyógyszerhatástani Intézet/
Néhány szulfonamid biliáris kiválasztása narkotizált patkányokban.
- 26./ TÓTH KATALIN /SZOTE Gyógyszerhatástani Intézet/
Néhány kenőcs formában alkalmazott gyógyszer kapilláris rezisztenciát befolyásoló hatása.
- 27./ NÉMETH CSÓKA ÁGNES /SZOTE Gyógyszerhatástani Intézet/
Aminoglikozid antibiotikumok interakciója egyéb farmakonokkal.
- 28./ ZSIGMOND GÁBOR /SZOTE Gyógyszerhatástani Intézet/
Az adrenerg neuron blokkolók ganglionáris hatása.
- 29./ MILINSZKY MÁRIA /SZOTE Gyógynövény- és Drogismereti Intézet/
Az ailanthus altissima swingle tartalomanyagainak vizsgálata.
- 30./ VÁRKONYI TIMEA és GIRÁSZI MÁRIA /SZOTE Gyógynövény-, és Drogismereti Intézet/
Hatóanyag extrakciós kísérletek a Digitalis lanata Ehrhardt leveléből I.
- 31./ GIRÁSZI MÁRIA és VÁRKONYI TIMEA /SZOTE Gyógynövény-, és Drogismereti Intézet/
Hatóanyag és hatás közötti összefüggések a Digitalis levélben II.

- 32./ CSALA MÁRTA /SZOTE Gyógynövény és Drogismereti Intézet/
Spinacia oleraceae vizsgálata.
- 33./ HOHMANN JUDIT /SZOTE Gyógynövény, és Drogismereti Intézet/
Izoprenoid-flavonoidok az amorpha fruticosa L. gyökérkérgéből.
- 34./ KOCZKA PÉTER /SZOTE Gyógyszerészi Vegytani Intézet/
Potenciálisan gyulladásgátló hatású részlegesen telített kinazonok és analógjaik szintézise, redukciója.
- 35./ RUDISCH TIBOR /SZOTE Gyógyszerészi Vegytani Intézet/
Potenciálisan coccidosis ellenes aliciklusos β -amino-karboxamidok szintézise.
- 36./ GUTRAI ÉVA /SZOTE Gyógyszerészi Vegytani Intézet/
Összefüggés a pentetrazol vizes oldatának kapilláris áramlása és farmakológiai hatása között.

III. INTERNATIONAL STUDENT CONFERENCE
ON MEDICAL ASPECTS OF ENVIRONMENT

Chairman: Prof. Dr. George Berencsi

February 7, 1980

8:00 Opening words

8:15 Lectures

- 37./ JANUSZ IWINSKI, ADAM BIJAK /Clinic of Internal and Occupational Diseases of the Silesian Medical Academy/
Routine liver function tests applied in periodical examination of people exposed to lead.
- 38./ GABRIELLA PÁSTI and MÁRIA ULRICH /Department of Hygiene and Epidemiology, Medical University School, Debrecen, Hungary/
Effect of cadmium on carcinogenicity of urethane.
- 39./ GYÖRGY BAFY /Department of Hygiene and Epidemiology, Medical University School, Debrecen, Hungary/
Effect of urethane on activities of glycolytic enzymes in lung of mice with various sensitivity to pulmonary carcinogenesis.

- 40./ Б. Маззар, И. Бурак, М. Керештес, И. Ледяи
/Институт Гигиены и Эпидемиологии Медицинского Университета Сегеда, Венгрия /

Действие микродозы двух пестицидов, принадлежавших к группе нитрофеноли, на соматические и зародышевые клетки мышей.

- 41./ MARGIT KERESZTES and GYÖNGYI GYÖRÖK /Inst. of Biochemistry, Univ. of Med. Sci. Szeged/
The effect of 2,4-D on the erythrocyte ghosts in rats.
- 42./ LAJOS HEINER and ÁRON ALTORJAY /Inst. of Biochemistry, Univ. of Med. Sci. Szeged/
Dehydrogenase activities of the nervous system in model myotonia of rats.
- 43./ ÁRON ALTORJAY and LAJOS HEINER /Inst. of Biochemistry, Univ. of Med. Sci. Szeged/
The activities of cathepsins in muscles of different function and metabolism in model myotonia of rats.
- 44./ EDIT BUZÁS, ÁGOTA ANDÓ /Inst. of Biochemistry, Univ. of Med. Sci. Szeged/
Changes in nucleic acid content and LDH activity on the effect on 2,4-D in rat liver.

- 45./ AMARYLLA G. NAGY /Department of Biology Juhász Gyula,
Szeged/

Effect of irrigation water loaded with
herbicides on the breeding plants.

- 46./ Шаповал Николай Витальевич /Одесский Медицинский
Институт, Одесса /

Влияние простого суперфосфата на окружающую среду
при транспортировке.

- 47./ TÓTH TIBOR és STAJER LÁSZLÓ /Ujvidéki Orvostudományi
Egyetem Kórbonctani Intézete/

A guanethidin hatása alatt álló mellékvese
szöveti tulajdonságai.

- 48./ STAJER LÁSZLÓ és TÓTH TIBOR /Ujvidéki Orvostudományi
Egyetem Kórbonctani Intézete/

Adrenerg neuron-bénítók hatása alatt álló
idegsejtek kórszöveti tulajdonságai.

- 49./ M. ZIARKO, E. LAKOMIK, M. BAUMERT, B. CZECH /Clinic of
Pediatrics, Institute of Pediatrics, Silesian
School of Medicine/

Evaluation of Alpha₁-antitrypsin and Alpha₂-
-macroglobulin levels in children and teenagers
from a highly polluted industrial region.

- 50./ JOANNA SAK, JOLANTA KIELAR /Scientific Student'
Circle at Clinic of Internal Diseases,
Academy of Medicine in Wroclaw/

The study above epidemiology of bronchial
asthma and chronic destructive bronchitis
in adults on territory of Wroclaw and lower
Silesia on the base of clinic and allerge-
asthmatic dispensary since 1960 to 1977.

- 51./ Чабан Вячеслав Михайлович /Одесский Медицинский
Институт, Одесса /

Вопросы охраны окружающей среды при строительстве
берегоукрепительных и пляжеобразующих комплексов.

- 52./ Йожеф Надь - Жужа Рибарски /Кафедра Марксизма Ленинизма
Медицинский Университет Сегед, Венгрия /

Гуманизация природы - дегуманизация человека,

1980. február 7.-én 14 órakor

- 53./ TAMÁSI ADRIEN és KIS ERIKA /SZOTE Ideg- és Elmegyógyászati Klinika/
Környezeti hatások tükröződése az óvodáskorú gyerekek játékában.
- 54./ AVRAMOV KATALIN / SZOTE Ideg- és Elmegyógyászati Klinika/
A frustrációs helyzetben jelentkező magatartásmódok összehasonlító vizsgálata nevelőotthoni, napköziotthonos általános iskolai és magatartászavarral kezelt betegek csoportjában.
- 55./ PICK GYÖRGY /Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged/
Nemi magatartás vizsgálata az ifjúságban.
- 56./ MÉRAY BEATRIX és MORETTI MAGDOLNA /SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet/
Nemi bűncselekmények kriminál-szociológiai vizsgálata.
- 57./ MORETTI MAGDOLNA és MÉREY BEATRIX /SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet/
Viktimológiai vizsgálatok nemi bűncselekményekben.
- 58./ TAKÁCS ILONA /SZOTE Egészségügyi Szervezéstan Intézet/
Egészségügyi szakiskolai tanulók egészségnevelési felkészültségének vizsgálata.

- 59./ NAGY JÓZSEF és RIBÁRSZKI ZSUZSANNA /SZOTE Marxizmus-Leninizmus Intézet/
Az agymodellezés néhány problémája.
- 60./ TRAUB ALFRÉD /SZOTE Marxizmus-Leninizmus Intézet/
A Francia Kommunista Párt értelmiségi politikájának néhány vonása.
- 61./ ALTORJAY ÁRON /SZOTE Marxizmus-Leninizmus Intézet/
Az elidegenedés kategória néhány problémája a fiatal Marxnál, különös tekintettel a gazdasági filozófiai kéziratok c. munkájára.
- 62./ PIKÓ BÉLA /SZOTE Marxizmus-Leninizmus Intézet/
Nagyobb körűleti aktivitású hallgatók életmódjának vizsgálata.
- 63./ KOVÁCS PÉTER és TANDARI MAGDOLNA /SZOTE Marxizmus-Leninizmus Intézet/
A közvélemény szerepe a szocialista társadalomban.
- 64./ MAKAI ILONA /SZOTE Marxizmus-Leninizmus Intézet/
A kémia és a filozófia problémái.
- 65./ PAPP KLÁRA /SZOTE Marxizmus-Leninizmus Intézet/
Filozófia kategóriák és törvények az általános biológiában.
- 66./ PAPP KLÁRA /SZOTE Marxizmus-Leninizmus Intézet/
Társadalmi ünnepeink.

1980. február 8.-án 8 órakor

67./ ALFÖLDI PÉTER és BARI ESZTER /SZOTE Élettani Intézet/

A praeopticus hődetektor-area roncsolásának hatása a testhőmérsékletre és az alvás-ébrenléti aktivitásra.

68./ HAJÓS MIHÁLY /SZOTE Élettani Intézet/

Meleg-discriminációs tanulás capsaicin-desensibilizált patkányban.

69./ JÓZSA KLÁRA és RÉTI GYÖRGY /SZOTE Élettani Intézet/

A tuberculum olfactorium sértésének hatása macskák magatartására és alvás-ébrenléti aktivitására.

70./ LELKES ZOLTÁN /SZOTE Élettani Intézet/

Különböző agyi régiókba adott capsaicin hatása az EEG-re.

71./ BALÁZS MÁRIA és BOKOR MAGDOLNA /SZOTE Kórélettani Intézet/

TRH és TRH-antiszérum hatása különböző agyterületek dopamin, noradrenalin és serotonin tartalmára patkányban.

72./ BOKOR MAGDOLNA et BALÁZS MÁRIA /Institut Patho-physiologique, Université de Médecine, Szeged/

Effet du dérivé ester-sulfate et non-ester-sulfate de cholecystoquinine-octapeptide sur les taux de monoamines de cerveau chez le rat.

73./ KISS GÁBOR, VÁRY ATTILA, MEZEI ZSÓFIA /SZOTE Kórélettani Intézet/

Peptidek szerepe a prostaglandin anyagcserében.

74./ MEZEI ZSÓFIA /SZOTE Kórélettani Intézet/

Prostacyclin és prostaglandin szintézis agyi capillárisokban.

75./ Кука Рибарски - Йозеф Надъ /Кафедра Патологической Медицины Университет, Сегед.

Влияние АКТИГ-а и допаминергического блокатора/Галоперидол/ на процессы поведения в крысах.

76./ KÁSA MARGIT /SZOTE Gyógyszertani Intézet és Mikrobiológiai Intézet/

Akut gyulladásos reakció hyporeaktiv állapotban.

77./ RIBA MÁRIA /SZOTE Gyógyszertani Intézet/

Sensit hatása izolált szív-mitochondriumok oxidatív foszforilációjára.

78./ JANCOSVICS SÁNDOR és TUSNÁDI ANNA /SZOTE Gyógyszertani Intézet/

Trimepranol /Metipranolol/ hatása a normális és ischaemiás szívizom energetikai állapotára.

1980. február 8.-án 13 órakor

- 79./ DRABANT ILONA /SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet/
Esterase D enzimrendszer populációgenetikai vizsgálata.
- 80./ NEMES ANDRÁS /SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet/
Sérülések előben keletkezésének bizonyítása
gelatinemésztéses módszerrel.
- 81./ IVÁNYI TIBOR /SZOTE I. Belklinika Endokrin Osztály
és Kutató Laboratórium/
Vasopressin inaktiválásának vizsgálata terhesség alatt fellépő diabetes insipidusban.
- 82./ PÓNYI EDIT és TISZAI ANDREA /SZOTE Orvosi Vegytani
Intézet/
Sértés vékonybél glucagonszerű immunreaktív
anyagainak izolálása és kémiai jellemzése.
- 83./ BAJUSZ HUBA /SZOTE Kísérletes Sebészeti Intézet/
A gastrin szint alakulása gyomor-műtött
betegeken.
- 84./ VARGA ENDRE /SZOTE I. sz. Belgyógyászati Klinika/
A tüdő szerepe a gastrinszármazékok
metabolizmusában.
- 85./ PARKAS ÉVA /SZOTE Pul-Orr-Gégéklinika/
Az anticoncipienszek vestibuláris mellék-
hatásairól.

- 86./ LUKÁCS GYÖRGYI /SZOTE I. sz. Belgyógyászati Klinika/
Hisztokémiai vizsgálatok kutyák ileoureterében.
- 87./ TISZAI ANDREA /SZOTE I. sz. Belgyógyászati Klinika/
Insulin hatása a patkány vékonybél-nyálka-
hártya glikogén tartalmára.
- 88./ PÓNYI EDIT /SZOTE I. sz. Belgyógyászati Klinika/
Fruktóz transzfer vizsgálatok kutya izolált
bélkacson.
- 89./ PÁVICS LÁSZLÓ /SZOTE Központi Izotópdiaosztikai
Laboratórium/
A ^{99m}Tc izotóppal jelzett hida kinetikája
obstructio icterusos patkányokban.
- 90./ KISS ILDIKÓ és SZABÓ IDA /SZOTE Radiológiai Klinika/
Kontrasztanyagok hatásának vizsgálata a vesére
kísérletes angiográfiában.
- 91./ SZABÓ ÁGNES /SZOTE Gyermekklinika/
Szérum és vizelet gamma-glutamyl trans-
peptidase aktivitás meghatározása gyermek-
korban.

1980. február 9.-én 8 órakor

92./ BAJUSZ HUBA /SZOTE Kísérletes Sebészeti Intézet/

Patkány ulcus-modellen végzett gyomor-
motilitási vizsgálatok számítógépes ki-
értékeléssel.

93./ KOVÁCS MARIANNA, BÁLINT BEA, ISTVÁN BÉLA /SZOTE
I.sz. Belgyógyászati Klinika/

Macska gyomor mucosa histamin koncentráció-
jának vizsgálata stressz-fekély modellen.

94./ KOVÁCS PÉTER /SZOTE Mikrobiológiai Intézet/

Adenovirus immunosuppresszív hatásának
vizsgálata egerekben.

95./ DOBOZY ENIKŐ /SZOTE II.sz.Belgyógyászati Klinika/

Immun thrombocytolyticus purpurás /ITP/
betegek immunstatusának vizsgálata.

96./ HUSZTA ETEKA /SZOTE I.sz.Belgyógyászati Klinika/

A szolubilis immunkomplex vizsgálata lézer
nefelométerrel.

1980. február 9.-én 10 órakor

KONFERENCIA ÉRTÉKELÉSE ÉS ZÁRSZÓ

AZ ELŐADÁSOK KIVONATA

A DEXAMETHASON IZOMFEHÉRJE-KATABOLIKUS HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA

Nagy István és Kovács Zsuzsanna
SZOTE Biokémiai Intézete

A glukokortikoidok eddig ismeretlen mechanizmusú izomfehérje-katabolikus hatásának vizsgálatára 5 napig 6 mg/takg/die ip., illetve 3 hétig másnapenkénti 2 mg/takg im. dexamethasonnal kezelt ivarérett, him nyulak semimembranosus /fehér/ és soleus /vörös/ izmait használtuk fel. Az izommintákból mértük a katepszin A, B, C, D, E és azokazeináz enzimek /lysosomal-proteázok/, a Ca^{++} -aktivált neutrális proteínáz /CANP/, a kimotripsin-szerű enzim, az alanin-aminopeptidáz, a leucin-aminopeptidáz /citélasma-proteázok/ aktivitását, a minták tripszin- és katepszin B-inhibitor hatását, valamint az izmok aminosav-anyagcseréjében fontos szerepet játszó alanin-aminotranszferáz/AAT/ aktivitását is.

A semimembranosusban az 5 napos kezelés után csak a CANP és az AAT aktivitása emelkedett, ezt napi 100 µg/takg actinomycin D adása kivédte. Feltételezzük, hogy a dexamethason e két enzim de novo szintézisét indukálja a fehér izmokban.

Hosszabb idejű steroid-kezelés hatására a fehér izmokban a lysosomalis fehérjebontó rendszer aktiválódása jön létre, s ennek fontos szerepe lehet a steroid myopathia pathogenezisében.

Az általunk mért proteáz-inhibitorok változásával nem magyarázható a proteázok aktivitásának emelkedése.

Eredményeinkkel kiegészítetten röviden vázoljuk a glukokortikoidok glükoneogenetikus és izomfehérje-katabolikus hatásának összefüggését.

Témavezető: Dr. Sohár István

IMMOBILIZÁLÁS HATÁSA A KÜLÖNBÖZŐ TIPUSU IZMOK KATALÁZ AKTIVITÁSÁRA

Takács Éva
SZOTE Biokémiai Intézet

Az aktiv mozgásban gátolt, un. immobilizált izom tömege 1-4 hét alatt fokozatosan csökken. Az atrofia kifejezettebb az antigravitációs funkciót végző, lassú kontrakciójú, vörös izomban /soleus/, mérsékeltebb a kevert, ill. főként gyors rostokat tartalmazó /gastrocnemius/ izomban. Az inaktivitások atrofia oka ismeretlen, bár pathomechanizmusának sok összetevője tisztázott.

Az izomszövetben jelenlévő kataláz /EC 1.1.1.1.6./ feltételezett funkciója a sejtkárosodás folyamán képződött peroxid lebontása. Szerző gipszkötéssel immobilizált nyul és patkány hátsó végtag izmok, valamint patkányok egész test-mozgáskorlátozásának hatására létrejövő kataláz aktivitás változását vizsgálta szabadon mozgó állatok soleus, gastrocnemius és EDL izmainak enzimaktivitásához hasonlítva. Az eredmények szerint az atrofizáló izmok kataláz aktivitásának emelkedése korrelációban van az izom tömegének csökkenésével, mind az immobilizált, mind a mozgáskorlátozott állatoknál.

Témavezető: Dr. Kiss Zsuzsanna és
Dr. H. Mazareán Hortenzia

A Ca^{++} INTERCELLULÁRIS HIRVIVŐ SZEREPE A GLIA-NEURON KAPCSOLATBAN

Hála Ottó

Szegedi Orvostudományi Egyetem, Kísérletes Sebészeti Intézet

Az elmúlt évtizedben végzett vizsgálatok bizonyítják a glia és a neuron között fennálló transzport kapcsolat jelentőségét a központi idegrendszerben. Ennek zavarára vezethető vissza pl. a traumás és hypoxiás agyödéma. Mai ismereteink szerint a kölcsönhatás legfontosabb megnyilvánulása az, hogy a neuron károsulást követően a glia biztosítja az ion-homeostasis gyors restitutionját. Saját kísérleteink során azt vizsgáltuk, hogy a neuron funkciót kísérő Ca^{++} szint ingadozások a glia-neuron közötti résben, milyen szabályozó szerepet játszanak a folyamatban. Ezért glia sejtek tenyésztésén tanulmányoztuk az extracelluláris Ca^{++} koncentráció változásának a glia kation transzportra kifejtett hatását. Megállapítottuk, hogy olyan Ca^{++} szint ingadozások, melyek irodalmi adatok szerint in vivo is lejátszódnak, lényegesen módosítják a glia kation, elsősorban K^+ transzportját. Ezzel párhuzamosan változik a cAMP anyagcsere is a sejtekben, ami a Ca^{++} "másodlagos hírvivő" szerepére utal.

Témavezető: Dr. Latzkovits László egy. adj.

EXTRACELLULÁRIS KÁLIUM ÉS NÁTRIUM HATÁSA IDEGSEJT TENYÉSZETEK LITHIUM FELVÉTELÉRE

Kuncz Ádám IV.oh.

Szegedi Orvostudományi Egyetem
Ideg-és Elmegyógyászati Klinika

Irodalmi adatok alapján feltételezhető, hogy a lithium ion fázisprofilaktikus hatása affektív pszichózisokban a központi idegrendszer egyensúlyi intracelluláris Li^+ koncentrációjának szabályozásától függ. Ezért in vitro körülmények között csirke embryo agyból készült primér idegsejt tenyészetekben tanulmányoztuk az extracelluláris Na^+ és K^+ koncentráció, valamint az aktív K^+ és Na^+ transzportot blokkoló ouabain hatását a sejtek Li^+ felvételére és az egyensúlyi intra/extracelluláris Li^+ megoszlásra.

Az extracelluláris K^+ szint növelése 0,5 - 4 mM külső K^+ koncentráció között szignifikánsan csökkentette az idegsejt tenyészetek Li^+ felvételét, amelyet 10^{-4} M ouabain nem befolyásolt. Az inkubáló oldat fiziológias Na^+ koncentrációjának csökkentése szignifikánsan növelte az idegsejtek Li^+ felvételét és a sejtenyészetek egyensúlyi Li^+ szintjét. Ez a folyamat is ouabain inszenzitívnek bizonyult.

Témavezetők: Dr. Szentistványi István
Dr. Janka Zoltán

PSZICHOTROP SZEREK HATÁSA A NORADRENALIN-STIMULÁLT
⁸⁶Rb FELVÉTELRE

Gálfi Márta és Vasas Mihály
Szegedi Orvostudományi Egyetem
Ideg-és Elmegyógyászati Klinika

Az elmúlt évi helyi és országos TDK-i konferencián beszámoltunk arról, hogy az intakt pulyka vörösvérsejtek alkalmasak a beta-adrenerg receptorhoz kapcsolt ciklikus nukleotida rendszer és a noradrenalin-szenzitív kationtranszport szimultán vizsgálatára. Megállapítottuk, hogy a lithium mind a noradrenalin-stimulált cAMP képződést, mind pedig a katecholamin-érzékeny ⁸⁶Rb transzportot befolyásolja.

Jelen munkánkban pszichotrop szerek /neuro-és thymoleptikumok/ hatását tanulmányoztuk a noradrenalin /10⁻⁶ M/ szenzitív ⁸⁶Rb felvételre pulyka vörösvérsejtekben in vitro körülmények között. A neuroleptikus hatású chlorpromazin és haloperidol, valamint az antidepresszív szerként széles körben alkalmazott imipramin és amitriptylin 5x10⁻⁴ M koncentrációban szignifikánsan csökkentette az intakt pulyka vörösvérsejtek noradrenalin-indukált ⁸⁶Rb felvételét.

Témavezetők: Dr. Szentistványi István
Dr. Latzkovitsné Rimanóczy Ágnes

SEJTMAGI 30 S pre-mRNS PARTIKULUMOK NEM DISSZOCIÁLÓ
SZUBFRAKCIÓJA

Gábrriel András III. oh.
SZOTE Orvosi Biológiai Intézet

A sejtmagi pre-mRNS szekvenciák ribonukleoprotein komplexek formájában /pre-mRNP/ extrahálhatók tisztított sejtmagfrakcióból. Jelen kísérletekhez patkánymáj 30 S pre-mRNP partikulumokat használtunk. A partikulumokat 15-30 %-os lineáris szaharóz gradiens centrifugálással tisztítottuk. A 30 S partikulumokat 5 M urea és 2 M KCl tartalmú oldatban disszociáltuk és 0,45 µm pórusnagyságú cellulózacetát membránfilteren szűrtük. A filteren maradt és a filtrálódott anyagot RNáz kezelés után SDS-urea-poliakrilamid gélelektroforézissel vizsgáltuk. A filtrátum az informoferré jellegzetes fehérjeösszetételt mutatta. A filteren maradt, 5 M ureában és 2 M KCl-ban nem disszociálódott RNP szubfrakció az informofer állományában minor komponensként megfigyelhető néhány nagyobb molekulásúlyú /55-80 000 dalton/ polipeptidet tartalmazott.

Az irodalmi adatokkal megegyezően az urea és a tömény oldat a pre-mRNP-t RNS-re és fehérjékre disszociálja. Jelen vizsgálataink szerint a disszociáció nem teljes. Ez korábban az általánosan használatos módszerekkel nem volt megfigyelhető. A továbbiakban a szubfrakciót, illetve annak RNS-ét kívánjuk részletesebben tanulmányozni.

Témavezető: Dr. Marczinovits Ilona

MITÓZISGÁTLÓ ANYAGOK CITOGENETIKAI HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA
HIM MEIOTIKUS TESZTBEN

Kuk Ilona V. oh.

SZOTE Orvosi Biológiai Intézet

Különböző anyagok mutagén hatásának vizsgálatára számos módszer terjedt el, melyek közül a citogenetikai módszer kiterjedhet a limfociták kromoszómáinak vizsgálatára és a meiotikus sejtek analizisére.

A meiosis vizsgálata azért előnyös, különösen ha kiegészül a produktumaiként előálló embriók vizsgálatával, mert egyrészt a citogenetikai hatások jobb megközelítését biztosítja, másrészt mivel következtetni enged a szaporodási folyamat károsítására.

Vizsgálatunkban mitózisgátló anyagok: Vincristin és Vinblastin citogenetikai hatását tanulmányoztuk oly módon, hogy a meiosis pre-leptotén időszakában mitózisgátlókkal kezelt him egerek spermiumaiból származó utódokat kariotipizáltuk embrionális korban, amikor a rendellenes kromoszóma-készlettel rendelkező állatok még nem küszöbölődtek ki. 28 embrió 221 sejtjéből végeztünk kromoszóma-analizist és két embriót találtunk rendellenesnek. Ezek közül az egyikben kromoszóma transzlokációt, a másikban számfeletti Y kromoszómát találtunk, ami 7,1 %-os rendellenesség-gyakoriságot jelent. A spermiogenetikus sejtek rendellenesség-gyakoriságáról ugyancsak beszámolunk.

Témavezető: Dr. Szemere György

A DROSOPHILA MELANOGASTER X KROMOSZÓMÁJÁNAK
/2Bl-1o/ PUFFRÉGIÓ GENETIKAI FINOMTÉRKEPEZÉSE

Bzalma Elemér

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Szeged

Célunk a Drosophila melanogaster X kromoszómáján az egyik un. ecdison által indukálható puffrégió/2Bl-1o/ genetikai szerkezetének feltárása genetikai finomtérképezés segítségével. Számos letális mutáns törzse van /81 shi;200 shi;T81;l-73/, amelyek e régióban lévő gének valamelyikében hibásak. Első lépésként a T81 és l-73 jelzésű mutánsok térképtávolságát kell meghatározni. Ehhez $y^+ l^{T81} w^+ shi$, illetve $y l^{l-73} w shi$ genotípusu törzseket állítottunk elő. Az alábbi keresztezés beállításával megkezdődtek a térképezési kísérletek: $y^+ l^{T81} w^+ shi // y l^{l-73} w shi$ genotípusu nőstényeket keresztezve Binsn hímekkel. Ebből a keresztezésből igen kis százalékban rekombináns, letalitásra plusz / l^+ /nőstényeket kapunk. Mivel a Binsn kromoszóma shi^+ , ezért minden utód shi^+ fenotípusu lesz /nem paralizál/, kivéve a ritka l^+ rekombináns, amelyet paralizitikus /shi/ fenotípus alapján különítünk el. A kísérletek még folyamatban vannak.

Témavezetők: Dr. Kiss István SZBK
Dr. Homor Géza JGYTF

IMMOBILIZÁCIÓ HATÁSA A CSONTOSODÁSI FOLYAMATOT
KISÉRŐ PROTEOLYTIKUS ENZYMAKTIVITÁSRA PATKÁNY
METATARSALIS CSONTJAIBAN

Bayer Hedvig

SZOTE Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet

A csontszövet biokémiaiilag és hisztokémiaiilag kimutatható proteolytikus enzyMAKTIVITÁSSAL rendelkezik. Különösen jelentős ezen enzyM működése a csontosodási folyamatban.

Szerző előző vizsgálataiban film-digestiós módszerrel megállapította, hogy az epiphysis, illetve a diaphysis területén a legintenzívebb az enzyMAKTIVITÁS a 2. héten, majd először a diaphysis /születés utáni 3., 4. hét/ a későbbiekben pedig az epiphysis területén is enzyMAKTIVITÁS csökkenés jelentkezik. Szerző jelen vizsgálataiban az immobilizáció hatását követte nyomon. 14 napos patkányok hátsó végtagját gipsz kötéssel rögzítette, majd a 7., 14., 21. nap után vizsgálta a fenti technikával a metatarsus csontok proteolytikus aktivitását. Megállapította, hogy az immobilizáció következtében jelentősen visszamarad a gipszelt hátsó végtag fejlődése. A csontosodási folyamatok késleltetettek. A csontok proteolytikus aktivitása erősebb, kiterjedtebb és időben is elhúzódóbb, mint a kontrollban. Az immobilizáció tehát a közismert izom-atrófiás elváltozások mellett befolyásolja a csontosodási folyamatban fontos szerepet játszó proteolytikus enzyMEK aktivitását is.

Témavezető: Dr. Poberai Mária

STRUKTURÁLIS ÉS HISZTOKÉMIAI VÁLTOZÁSOK PATKÁNY
AREA POSTREMÁJÁBAN Na-GLUTAMÁT KEZELÉS UTÁN
Koloszár Miklós, Gurzó Mihály
Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet, SZOTE

Fény- és elektronmikroszkópos hisztokémiai vizsgálataink során akut és krónikus Na-glutamát kezelés neurotoxikus hatását tanulmányoztuk patkány area postremájában (AP) és subpostremájában (ASP). Na-glutamát (3-5 mg/kg) egyszeri s.c. injekciója után 1-3 órával kifejezett oedema észlelhető az AP-ban, mely keskeny sávban az ASP-ba is betérjed. Elektronmikroszkópos felvételeken az AP idegsejtjeiben súlyos strukturális károsodások figyelhetők meg. Az érintett sejtek AChE-pozitivitása megmarad; perinucleáris- és tágult rER cisternáikban reakcióvégtermék lokalizálható.

A Na-glutamát krónikus adagolását követően az AP-t határoló ASP kapillárisainak AChE-aktivitása eltűnik. A Na-glutamát okozta idegsejtpusztulás és a kapillárisok AChE-aktivitásának eltűnése közötti párhuzam újabb bizonyítékot szolgáltat a kapilláris bazálmembrán AChE-aktivitásának neuronális eredetére, s egyben lehetőséget nyújt az AP neuroend és glioid sejtjeinek elkülönítésére.

Témavezető: Dr. Karcsó Sarolta

Dr. Tóth Lajos

DFP OKOZTA MYOPATHIA PATKÁNY DIAPHRAGMÁBAN

Gurzó Mihály, Koloszar Miklós

Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet, SZOTE

Patkány diaphragmában DFP egyszeri DL_{50} i.p. injectiója után elektronhisztokémiailag tanulmányoztuk a motoros véglemezek AChE-aktivitásának változását és a subacut myopathia kialakulását.

A DFP enzimgátló hatása már 30 perc múlva kimutatható, s a harántcsikolt izom AChE-szintetizáló tevékenysége következtében viszonylag gyorsan (16-24 óra) megindul a junctionális redőrendszer enzimaktivitásának restitúciója.

Ugyanakkor a presynaptikus axonterminálisban, de főként a postjunctionális sarcoplasmában strukturális károsodások jelei észlelhetők. A mitokondriumok megduzzadnak, szétesnek, vakuolumok, myelinfigurák jelennek meg. A sarcoplasmás reticulum ciszternái kitágulnak, a myofibrillumok szabályos elrendeződése felbomlik.

Vizsgálataink arra utalnak, hogy a szerves foszfátészter mérgezések klinikumában az AChE-bénítés okozta acetilkolin felszaporodás mellett számolni kell direkt toxikus hatásokkal is.

Témavezető: Dr. Karcsú Sarolta

Dr. Tóth Lajos

ACETILKOLIN TRANSPORTJÁNAK MOLEKULÁRIS MECHANIZMUSA
INTERSZINAPTIKUS RÉSBEN

Dr. Zoltán
Szegedi Orvostudományi Egyetem Központi Kutatólaboratórium

A kémiai mediáció alapvető feltétele, hogy a preszinaptikusan felszabadított transzmitter molekula átjusson a post-szinaptikus oldalra. Az idegingerület interszinaptikus részben való terjedésének molekuláris mechanizmusa azonban teljesen ismeretlen. A probléma megoldása érdekében új hipotézist kívánok bevezetni.

A hipotézis szerint ingerület hatására az ACh OH^- -val ionpárt képezve szabadul föl a preszinaptikus membránból.

A szinaptikus részben az ikerion disszociál, a felszabaduló OH^- ionok a rés pH-ját lúgos irányba tolják. A pH eltolódása aktiválja az AChR-t és AChE-t, megindítja a postszinaptikus membrán lokális depolarizációját.

Az AChR és AChE között versengés alakul ki a közös szubsztátért. Az AChE működése során az ACh-t kolinra és ecetsavra bontja. Az ecetsav disszociációjával regenerálja a rés AChOH fölszabadulását megelőző állapotát. Az összehangolt működést többszörös visszacsatolás regulálja, ami biztosítja az ingerületátvitel stabilis lebonyolítását. A folyamat időbeli alakulásának vizsgálatát a rendszer számítógépes szimulációjával végeztük. Az eredményeket grafikusán ábrázoltuk, feltüntetve a résztvevő anyagok koncentrációját az idő függvényében.

Témavezető: Gulya Károly

RITKA BRONCHUS- ÉS TUDÓTUMOROK A SZOTE KÓRBONCTANI ÉS
KÓRSZÖVETTANI INTÉZETE ANYAGÁBAN

Zádor Györgyi és Szalay Márta V. oh.
SZOTE Kórbonctani és Kórszövettani Intézete

A hörgők és a tüdő benignus és malignus ritka daganatainak előfordulásával és lokalizációjával foglalkoznak nemre és életkori megoszlásra tekintettel.

A SZOTE Kórbonctani Intézetének biopsziás anyagában az elmúlt 15 évben /mintegy 100000 beteg/ 23 fordult elő /1 trachea, 7 bronchus, 15 tüdő/. 10 benignusnak, 1 semimalignusnak, 12 malignusnak bizonyult. Szövettani diagnózisok: trachea syringoadenoma; intrabronchialis papilloma, leiomyoma, hamartoma; submucosus bronchialis lipoma; pulmonalis leiomyomatosus hamartoma, histiocytoma, psammomatous adenoacanthoma, blastoma, sarcoma, carcinosarcoma, reaktiv proliferációból keletkezett tumor.

A feldolgozásból kihagyták a relative gyakoribb előfordulású bronchus adenomát, hamartochondromát, carcinoid tumort, bronchioloalveolaris carcinomát, melanoma malignumot és természetesen a gyakori carcinomát, továbbá az előző években már feldolgozott tüdőlymphomát is.

Témavezető: dr. Karácsonyi Mária
egyetemi tanársegéd

A VASODILATATIOS HŐBEMÉRTÉK ÉS A "FÜRDŐZŐ" MAGATARTÁS KÁROSODÁSA CAPSAICIN-DESENSIBILIZÁLT PATKÁNYOKBAN

Wagner Erzsébet
SZOTE Élettani Intézet

A meleg hatására bekövetkező reflexes vasodilatációt és az ún. "fürdőző" magatartást vizsgáltuk kontroll és capsaicin-deszenzibilizált /300 mg/kg/ patkányokban.

1/ Kontroll állatokban a test melegítésekor $38,5^{\circ}\text{C}$ felett a farokban intenzív vasodilatáció következik be. Deszenzibilizáció után ez elmarad.

2/ Nyálmirigy-irtott kontroll állatok 32°C -os környezetben képesek testhőmérsékletüket szabályozni, a deszenzibilizált patkányokban tartós hyperthermia fejlődik ki. Ha az állatok farkát is levágjuk, azaz a vasodilatatio célszervét kikapcsoljuk, a kontroll és a deszenzibilizált állatok hyperthermiája azonos mértékű lesz.

3/ Desalivált, farkatlan kontroll patkányok 38°C -os környezetben is képesek testhőmérsékletüket közel normális szinten tartani, ha a ketrecben fürdő van jelen, amiben testüket benedvesíthetik. A deszenzibilizált patkányok a fürdőt nem használják, hőmérsékletük gyorsan emelkedik.

A deszenzibilizálás tehát károsítja a vasodilatációs mechanizmust és megszünteti azt a képességet, hogy az állatok a vizet testük hűtésére használják. Ez utóbbi magatartás a természetes körülmények között élő rágcsálók thermolysisének fontos eleme.

Témavezető: dr. Benedek György
dr. Obál Ferenc ifj.

PIMOZID HATÁSA A TUBERCULUM OLFACTORIUM INGERLÉSÉVEL KIVÁLTOTT CORTICALIS ACTIVITÁSRA

Réti György és Dudás Éva
SZOTE Élettani Intézete

A múlt évi diákköri konferencián azokról a kísérletekről számoltunk be, amelyek a basalis előagyi synchronizációs mechanizmusok atropinérzékenységével foglalkoztak. Tekintettel arra, hogy felmerült a basalis előagyi synchronizáció dopaminerg mediációjának lehetősége is, megkíséreltük a tuberculum olfactorium /TbOf/ elektromos ingerlésével létrehozott synchronizációt a postsynaptikus dopaminerg blokkoló pimoziid systemás adásával befolyásolni. 22 éber, Flaxedyllel immobilizált macskán végzett kísérletben a TbOf /A:18, L:5, V:-5/ 10 és 100 c/s /0,5 msec, 300 μ A/ ingerlésével hoztunk létre synchronizációt, majd 1 mg/2 mg/kg és 3 mg/kg adagban adtunk pimoziidot iv. A pimoziid-kezelés után 4-5 óráig ismételtén teszteltük az elektromos ingerlés hatását. Megállapítottuk, hogy a basalis előagyi synchronizáció pimoziid-kezelés után is létrejött, a kiváltott synchronizáció változása a spontán elektromos tevékenység változásait tükrözte. Eredményeink nem támasztják alá a basalis előagyi synchronizáció dopaminerg mediációjának hypothesisét.

Témavezető: dr. Benedek György

dr. Dibó György

AN ENDOTOXIN HYPERFIBRINOGENAEMIÁT OKOZÓ HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA

Hofer Imre és Papp Mária
Szegedi Orvostudományi Egyetem Kórélettani Intézete

A hyperfibrinogenaemia számos kórfolyamat kísérője, és mivel thrombo-emboliás szövődmények keletkezésére hajlamosít, komoly klinikai jelentőséggel is bír. A hyperfibrinogenaemia pathomechanizmusában szereplő tényezők azonban kevésbé ismertek.

Egerekben végzett kísérleteinkben az endotoxin hyperfibrinogenaemiás hatásának pathomechanizmusát vizsgáltuk. Mivel az endotoxin hatására biogen amin liveratio történik /Hinshaw és mtsai, 1964; Schayer, 1964/ és az endotoxin vascularis clearance-ben a máj fontos szerepet játszik, vizsgálat tárgyává tettük, hogy a biogen aminokkal végzett desensibilizálás, illetve a Kupffer sejt phagocytosis gátlása hogyan befolyásolja az endotoxin hyperfibrinogenaemiát okozó hatását.

Már a biogen aminokkal végzett desensibilizálás jelentősen csökkenti a biogen aminok hyperfibrinogenaemiát okozó effectusát, az endotoxinnal kiváltható hyperfibrinogenaemiát nem befolyásolta. A gadolinium chloriddal kiváltott Kupffer sejt phagocytosis blockade szignifikánsan csökkentette az endotoxin, de nem befolyásolta az adrenalin hyperfibrinogenaemiás hatását. Ez valószínűleg azzal függ össze, hogy a gadolinium chlorid csökkenti az endotoxin felvételét a májban.

Témavezető: Dr. Lázár György

NYITOTT HARAPÁSOS ESETÜNK GNATHOLOGIAI ELEMZÉSE ÉS A THERÁPIÁS LEHETŐSÉGEK INDIKÁCIÓJA

Dobó Katalin

Fogászati és Szájsebészeti Klinika SZOTE

Nyitott harapásos esetünk elemzésére különböző vizsgálati módszereket végeztünk el. Nyitott harapásról akkor beszélünk, ha záróharapásban a metszőfogak /néha az oldal-fogak/ nem találkoznak, köztük kisebb - nagyobb rés van. Anamnesztikus és fizikális vizsgálatokon kívül teleröntgen és gnathologiai elemzéseket alkalmazunk. A gnathologiai vizsgálatot anatómiai articulátorral "Whip-Mix" -szel készítettük el. E módszernek jelentősége az, hogy képes reprodukálni a beteg maxillájának helyzetét a mandibula mozgásaihoz. A vizsgált személy imitált mandibula mozgásai az anatómiai articulátoron a legpozitívabb helyzetet és funkcionális occlusio viszonyt adja meg. Ezáltal megjósolja a műtét beavatkozás előtt a postoperatív funkcionális és esztétikai eredményt. Ezzel és a teleröntgen értékelésével létrejött therápiás lehetőségek közül a beteg részére a legoptimálisabbat választjuk.

Témavezetők:

Dr. Pónyi Sándor adjunktus

Dr. Szentpéteri András tanársegéd

ÚJABB EMULZIÓS KENŐCSALAPANYAGOK KONZISZTENCIÁJÁNAK ÉS GYÓGYSZERLEADÁSÁNAK VIZSGÁLATA

Bihari Pirooska IV. éves gyógyszerészhallgató
SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

A szerző három új, komplex emulgenst tartalmazó emulziós kenőcsalapanyagot vizsgált. Az alaprendszer $H_2MA P^R$ - folyékony paraffin összetételű szénhidrogén - gel volt. Az ehhez adott emulgensek (EMULGATOR 2149, 2155, 2209) koncentrációját 10-50% között, az emulge-
ált víztartalmat 40-70% között változtatta. Meghatározta a kenőcsök fontosabb konzisztenciaparamétereit: a folyáshatárt, a szerkezeti viszkozitást, a tixotrópia mértékét. A gyógyszerleadást agar-diffúziós módszerrel vizsgálta.

A folyáshatár és a szerkezeti viszkozitás exponenciálisan növekednek az emulgens koncentrációjának növelésével és exponenciálisan csökkennek a víztartalom emelésével. Ezen függvények ismeretében meghatározható az optimális konzisztenciához tartozó emulgens- és víztartalom. A gyógyszerleadás a víztartalom növelésével - tehát a konzisztencia lágyulásával - szignifikánsan növekedik.

Témavezető: Dr. Erős István egyetemi adjunktus

AVICEL-GÉLEK REOLÓGIAI TANULMÁNYOZÁSA

Csányi Erzsébet államvizsgás gyógyszerészjelölt
SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

A polimer mikrokristályok újabb fontos segédanyagok a gyógyszer technológiában. Ezek egyik jellemző képviselőjének - az Avicel^R-nek - gélképzését és a gélek stabilitását vizsgálta a szerző.

A gélképző tulajdonságú Avicel^R koncentrációjának növelésével változik a rendszerek reológiai jellege és jelentősen változnak a reológiai paraméterek számértékei. 1,5 - 4% Avicel-tartalmú diszperziók pszeudoplasztikus jellegű folyadékok, 5% feletti Avicel-tartalmú rendszerek tixotrop gélek. A gélképző makromolekulás anyag koncentrációja és a gélek szerkezeti viszkozitása közötti összefüggés hatványfüggvénnyel írható le.

Az Avicel-gélek makroszkópos és reológiai tulajdonságai az idő függvényében csekély mértékben változtak. A viszkozitás hőmérsékletállandósága kiemelkedően jó. E kedvező stabilitás a gyakorlati felhasználás szempontjából igen jelentős.

Témavezető: Dr. Erős István egyetemi adjunktus

PORLASZTÁSOS SZÁRÍTÁST BEFOLYÁSOLÓ Néhány tényező VIZSGÁLATA

Gadó Erzsébet IV. éves gyógyszerészhallgató
SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

A porlasztásos szárítás korszerű, elsősorban ipari eljárás. Célja a gyógyszer technológiában többféle is lehet, viszont közös bennük az, hogy jobb minőségű és a terápiás célnak inkább megfelelő gyógyszer, nagyobb hatékonysággal és gazdaságosan állítsanak elő.

Az előadó munkájában a feldolgozásra szánt oldatok fizikai jellemzőinek és műveleti tényezők befolyását vizsgálta a termék tulajdonságaira. Így változtatta az oldatok koncentrációját és mérte sűrűségüket, felületi feszültségüket és viszkozitásukat. Szabályozta a műveleti paramétereket: a porlasztás és a szárítás körülményeit. Tanulmányozta ezek befolyását a szemcsék és halmazok további feldolgozása szempontjából fontosnak tartott jellemző adataira: pl. a szemcsék alakjára, méretére és megoszlásukra.
Témavezető: Dr. Kata Mihály egyetemi docens

EGYES SEGÉDANYAGOK, VALAMINT A GRANULÁTUM
NEDVESSÉGTARTALMÁNAK BEFOLYÁSA A TABLETTÁK
PARAMÉTEREIRE

Hankovszky Valéria államvizsgás gyógyszerészjelölt
SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

A szerző különféle kötőanyagok és dezintegráló anyagok befolyását tanulmányozta a tabletták fizikai paramétereire. Vizsgálta továbbá, hogy a granulátum nedvességtartalma miként hat a préselhetőségre. Modellanyagként a vízben alig oldódó teobromint használta.

Megállapította, hogy a polivinilpolipirrolidon (V.N. Polyplasdon XL) igen jó dezintegráló anyagnak bizonyult, míg az Avicel PH 101 alkalmazása szétesést elősegítő anyagként - nedves granulálás esetén - sok esetben túlságosan meghosszabbítja a szétesési időt.

A granulátum nedvességtartalma a tablettázhatóságot szintén befolyásolja. Az ún. optimális nedvességtartalom csekély mértékű túllépése a tablettázhatóságot kevésbé befolyásolja hátrányosan, mint a "túlszáritás".

Témavezető: Dr. Keresztes Anna egyetemi adjunktus

HIDROXIETILCELLULÓZ GÉLKÉPZÉSÉNEK VIZSGÁLATA

Regdon Géza III. éves gyógyszerészhallgató
SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

A hidroxietilcellulóz a vizoldékony cellulózételek egyik fontos képviselője. E makromolekulás vegyület gélképzése fizikai térháló képződésén alapul. A fizikai térháló kialakulását és szerkezet-mechanikai tulajdonságait vizsgálta a szerző.

A nyirófeszültség-nyirási sebesség, szerkezeti viszkozitás-nyirási sebesség, szerkezeti viszkozitás-hőmérséklet, szerkezeti viszkozitás-nyirási idő, szerkezeti viszkozitás-eltartási idő közötti összefüggések meghatározása és matematikai elemzése képezte a diákköri munka tárgyát.

A hidroxietilcellulóz gélek szerkezetének mechanikai stabilitása, hőstabilitása igen jó, az időbeli változások mértéke csekély.

A viszkozitásgörbék - bizonyos nyirási sebesség tartományban - hatványfüggvényekkel írhatók le. Ugyanazok hatványfüggvénnyel jellemezhető a kezdeti, az egyensúlyi viszkozitás és a tixotropia koefficiensének koncentrációfüggése is.

Témavezető: Dr. Erős István egyetemi adjunktus

FLOKKULÁLT SZUSZPENZIÓK ELŐÁLLÍTÁSA SZERVETLEN KOLLOID SEGÉDANYAGOKKAL

Sohajda Attila III. éves gyógyszerészhallgató
SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

A gyógyszeres szuszpenziók stabilizálásának újabb technológiai megoldása, hogy nagy térfogatú, laza szerkezetű (ún. flokkulált) üledéket hoznak létre. Az ilyen szerkezetű üledékek - mivel kicsi a szuszpenzióban ható fajlagos adhézió értéke - gyorsan és könnyen reszuszpendálhatók. Így a szuszpendált hatóanyag homogén eloszlása kis mechanikus hatásra - visszaalakítható.

A modellkísérletek hatóanyaga szulfadimidin volt. Különböző, kolloid szemcseméretű segédanyagokkal - Aerosil^R, Bentonit SF^R, Vegum^R - kísérlettük meg a laza, kis szerkezeti erőkkel rendelkező üledék kialakítását.

A segédanyagok koncentrációja, a hatóanyag ülepedésének sebessége, az üledék szerkezeti viszkozitása és a reszuszpendálási szám között talált a szerző jellemző összefüggéseket. Ezek az összefüggések a gyakorlat számára fontosak és hasznosak.

Témavezető: Dr. Erős István egyetemi adjunktus

OLDÓPONT-CSÖKKENTŐ HATÓANYAGOKAT TARTALMAZÓ KÚPOK KÉSZÍTÉSE ÉS VIZSGÁLATA

Vágó Magdolna IV. éves gyógyszerészhallgató
SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

Egyik legnehezebb technológiai feladat az eutektikumot képező komponenseket, valamint illóolajat is tartalmazó kúpok előállítása. Ismeretes, hogy a PoNo V. kategóriába tartozó készítményei a Supp. broncholyticum és a Supp. antiemeticum nehezen állítható elő, és konszisztenciájuk sem megfelelő.

A szerző célul tűzte ki, hogy a hatóanyagok változatlanul tartásával olyan vehiculumot alkalmazzon, amellyel a kúpok kis- és középüzemi méretben könnyen előállíthatók, a hatóanyagok eloszlása a kúpon belül egyenletes és a gyógyszeres kúpok fizikai paraméterei optimálisak. A fentiekben kívül javaslatot tesz a klorhidrát tartalmú kúpok megfelelő előállítására is.

Mindhárom előíratot illetően két-két megoldást dolgozott ki, figyelembe véve a bázis alapanyagok felhasználását is. A kúpok hat fizikai paraméterét ellenőrizte a tárolási idő függvényében. A fizikai mutatószámok közötti összefüggések megállapítása és a kísérleti munka eredményei a praxisban jól hasznosíthatók.

Témavezető: Dr. Regdon Géza egyetemi docens

NÉHÁNY SZULFONAMID BILIÁRIS KIVÁLASZTÁSA NARKOTIZÁLT
PATKÁNYOKBAN

Cseh Ibolya és Csige Katalin

Gyógyszerhatástani Intézet SZOTE Gyógyszerésztudományi Ka

A különböző dózisban, intravénásan alkalmazott szulfadimidin /Superseptyl/, szulfametoxipiridazin /Quinoseptil/ és szulfacetamid biliáris kiválasztását vizsgáltuk uretánnal narkotizált patkányokban.

A három vegyület közül csak a szulfadimidin választotta ki jelentős mértékben az epével, biliáris kiválasztása többszörösen nagyobb, mint a közel azonos molsúlyú szulfametoxipiridaziné. A szulfacetamid epével való ürülése jelentéktelen volt.

A dózis változtatása befolyásolta a biliáris kiválasztás nagyságát. Az adag növelésével - a transzport maximum eléréséig - az epe szulfonamid koncentrációja arányosan nőtt.

Az epe és plazma koncentrációk aránya alapján megállapítható, hogy kifejezett aktív transzport csak a szulfadimidin esetében játszik szerepet az epével való kiválasztásban.

Témavezető: Dr. Bogdán Ernőné egyetemi adjunktus

NEMÁNY KENŐCS FORMÁBAN ALKALMAZOTT GYÓGYSZER
KAPILLÁRIS REZISZTENCIÁT BEFOLYÁSOLÓ HATÁSA

Tóth Katalin

Gyógyszerhatástani Intézet

A kísérletek elsődleges célja, a kenőcs formában alkalmazott kapillárisokra is ható gyógyszerek hatásának és a hatás időtartamának mérésére alkalmas új módszer kidolgozása volt. A vizsgálatokat Sprague-Dawley CFY törzsből származó, 160-200 g súlyú, him és nőstény patkányok szőrtelenített hátbőrére végeztem. A kapilláris rezisztencia meghatározása a módosított Lavollay-Neumann készülék felhasználásával, 8,5 mm belső átmérőjű szívóharang segítségével történt. A kísérletek szerint a Phenylbutazon, Tanderil, Aciphen, Gerosan, Phlogosam és Azulenol kenőcs a bőr kapilláris rezisztenciáját statisztikailag szignifikáns mértékben növeli. A Peremin és a Capsoderma kenőcs viszont a hajszálér ellenállását szignifikáns módon csökkenti.

Témavezető: Dr. Gábor Miklós

AMINOGLIKOZID ANTIBIOTIKUMOK INTERAKCIÓJA
EGYÉB FARMAKONOKKAL

Németh Csóka Ágnes

SZOTE Gyógyszerhatástani Intézet

Az interakciók természete - különösen a kemoterápiás szereket illetően - sok vonatkozásban felderítetlen.

Kísérleteinkben a neo-, strepto- és tobramycin valamint 44féle antibakterialis hatású egyéb farmakon in vitro interakcióit 6féle baktériummal szemben vizsgáltuk.

Főbb megállapításaink:

- a./ Ugyanaz a kombináció mikroorganizmusonként más - más típusú kölcsönhatást mutathat.
- b./ A vizsgált 3féle antibiotikum között ugyanazon a mikroorganizmuson elsősorban a kölcsönhatás intenzitásában és nem a típusában /altípusában/ van különbség.
- c./ Intenzív kölcsönhatás jelentkezhet akkor is, ha az egyik komponens az alkalmazott konc.-ban gátló hatást nem fejt ki.

Az intenzív in vitro kölcsönhatást mutató kombinációk in vivo hatékonyságát *Staphylococcus aureus* Smith-el, valamint *Pseudomonas aeruginosa*-val fertőzött egereken is megvizsgáltuk.

Igéretesnek találtuk a tobramycin-sumetrolim kombinációt.

Témavezető: Dr Sallai János adjunktus

ADRENERG NEURON BLOKKOLÓK GANGLIONÁRIS HATÁSA

Zsigmond Gábor

SZOTE Gyógyszerhatástani Intézet

Fielden és Green megfigyelte, hogy az adrenerg aktivitásának teljes gátlása igen gyorsan fejlődik. Ha a hatás számottevően megelőzi a szöveti katekolamin szint csökkenést, amely meglehetősen lassu folya-

Mivel ezidőszárint nincs egyértelműen tisztázva, hogy mi a magyarázata a gyorsan kifejlődő neuronális bloknak, így a kérdés megközelítésére négy vizoldékony adrenerg neuron blokkoló hatásmechanizmusát analizáltuk. Ezek és patkány izolált szimpatikus ganglionján.

Kimutatta, hogy az adrenerg neuron bénítók specifikus ganglionbénító hatással rendelkeznek, s e szerekek hatásereőssége az α -methyl DOPA kivételével meghaladja hexamethonium hatásereősségét. A kísérletek alapján igen valószínű, hogy a gyorsan kifejlődő neuron blokádnak szerekek specifikus ganglionbénító hatása miatt jön létre. Eltértelezhető továbbá, hogy a korai hypotenzív hatás kialakításában egyéb tényezők mellett a vegyületek ganglionbénító hatása is szerepet játszik.

Témavezető: dr Blazsó Gábor

AZ AILANTHUS ALTISSIMA SWINGLE TARTALOMANYAGAINAK VIZSGÁLATA

Milinszky Mária

Gyógynövény- és Drogismereti Intézet, SZOTE

A Simaroubaceae család egyetlen hazai képviselője az *Ailanthus altissima*, magyar nevén bálványfa. A Rutaceae családdal való morfológiai rokonsága, fiziológiai hatására utaló népgyógyászati alkalmazása és alkaloid tartalmára vonatkozó irodalmi adatok terelték figyelmünket a növényre.

Különböző kromatográfiás eljárások kombinációjával kantonin vázas alkaloidokat /kantonin-6-on, 1-metoxi-kantonin-6-on/, kumarin származékokat /szkopolin, szkopolin, 6,7,8-trimetoxi-kumarin/ és a kvasszinoidok csoportjába tartozó degradált triterpéneket izoláltuk a növényből.

Az izolált alkaloidokkal és kvasszinoidokkal jól értelmezhetők a fiziológiai hatásra vonatkozó megfigyelések és a növény népies felhasználása. A kantonin- és kumarin származékok jelenléte további rokonsági adatokat szolgáltat a Simaroubaceae és Rutaceae család vonatkozásában.

Témavezető oktató: Dr.Gurkáné Dr.Varga Erzsébet

HATÓANYAG EXTRAKCIÓS KISÉRLETEK A DIGITALIS LANATA EHRHARDT LEVELEBŐL I.

Vérkonyi Timea - Girászi Mária

Gyógynövény- és Drogismereti Intézet, SZOTE

A civilizált országokban a legtöbb ember szív és érrendszeri betegségek által okozott szövődményben hal meg.

A digitalisz készítmények egyik legértékesebb és sokszor életmentő szivgyógyszereink közé tartoznak.

A szívhatású hatóanyagok kinyerése ma is gyógynövényből történik, mivel a szintetikus előállítás nehéz és igen költséges. Ipari célra a *Digitalis lanata* Ehrh. levelet használják.

A szívreható anyagok kinyerésére különböző kivonási módszereket és kivonószereket alkalmaztunk és ezeket összehasonlítottuk a jelenlegi legjobbnak tartott eljárással. A hatóanyag tartalmát vékonyréteg kromatográfiás módszerrel xanthidral reagens segítségével határoztuk meg.

A hatóanyag extrakciós kísérletekkel célunk az volt, hogy megállapítsuk mi az oka annak, hogy a különböző kivonási eljárások hatásfoka eltérő és kiválasszuk azt a kivonószert, amellyel a legtöbb hatóanyag nyerhető ki a növényből.

Témavezető oktató: Dr.Tóth Lászlóné Dr.Pápay Valéria

HATÓANYAG ÉS HATÁS KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK A DIGITALIS LEVÉLBEN II.

Girászi Mária - Várkonyi Timea
Gyógynövény- és Drogismereti Intézet, SZOTE

A digitalisz készítményeket tachycardiával járó szívelégtelenségnél és a szív tartós túlterhelési állapotában alkalmazzák teljes sikerrel.

A népies gyógyászatban azonban ezenkívül használják még szív eredetű vizkórság, szívasztma, szívbélhártyagyulladás, prosztatatúltengés, mirigydaganat stb. esetében.

A vizes kivonatot "csoda" gyógyszernek tartják és sokkal hatásosabbnak vélik, mint a kristályos készítményeket.

Irodalmi adatokból és saját kísérleteink alapján vontunk le néhány következtetést a népies gyógyászati alkalmazás helyességéről. Megállapítható, hogy a népies gyógyászati alkalmazás a legtöbb esetben helytálló és a beteg valóban hatásos gyógynövény eredetű teát fogyaszt.

Témavezető oktató: Dr.Tóth Lászlóné Dr.Pápay Valéria

SPINACIA OLERACEAE VIZSGÁLATA

Ucsa Márta
Gyógynövény- és Drogismereti Intézet, SZOTE

Miután az ekdizont és az ekdizonszerű anyagokat, ezeket a rovarhormonokat megtalálták és izolálták az állatvilágból, valamint megállapították hatásukat, megkezdtek keresésüket a növényvilágban is.

Kiderült, hogy számos növény tartalmaz ilyen szteroidot a lényegesen nagyobb mennyiségben mint a rovarok. Ezért is, és mert az ekdizon típusu anyagok száma növekedni látszik mint természetes eredetű rovarirtók és növényvédelmi anyagok, több növényt megvizsgáltunk kromatográfiásan, hogy tartalmaznak-e ilyen típusu anyagokat.

További kutatásra a Spinacia oleracea-t, a spenót tartottuk legalkalmasabbnak. A növény különböző részeit megvizsgálva a magja tartalmazta a legtöbb ekdizonszerű anyagot.

Kidolgoztunk egy izolációs módszert a spenót ekdizonok kinyerésére s 4 anyagot izoláltunk a magból, melyek közül három spektrális és rádióimmunoassay vizsgálatok alapján ekdizon típusu.

Témavezető oktató: Dr.Raskóné Dr.Báthory Mária

IZOPRENOID-FLAVONOIDOK AZ AMORPHA FRUTICOSA L. GYÖKÉR-KÉRGÉBŐL

Hohmann Judit

Gyógynövény- és Drogismereti Intézet, SZOTE

Az utóbbi években igen intenzív kutatások folynak természetes eredetű, rovaraktív szerek keresésére azzal a céllal, hogy a környezetre ártalmatlan, specifikus hatású, a növényvédelemben használható anyagokat nyerjenek.

Az *Amorpha fruticosa* L. terméséről régóta tudott, hogy inszekticid és repellens hatású komponenseket tartalmaz. Az utóbbi években kiderült, hogy előfordulnak benne a rovarokra más módon ható, sőt antibakteriális aktivitással rendelkező vegyületek is.

A növény eddig még nem vizsgált részeivel végzett előkísérletek során megállapítottuk, hogy mind biológiai mind kémiai szempontból igen érdekes a gyökérkéreg kivonata, ezért ezzel részletes növénykémiai analízist végeztem.

Kromatográfiás módszerekkel nyolc komponenst különítettem el. Részletes spektrális vizsgálatot két vegyülettel végeztünk, melyekre az 5,3'-vagy 4'-dihidroxi-7-metoxi-6,8-di-C-prenil-flavánon, illetve 5,3',4'-trihidroxi-7-metoxi-6,8-di-C-prenil-flavánon szerkezetet javasoljuk. Az eddigi adatok alapján valószínűnek látszik, hogy az Ar₃, Ar₄, Ar₅ és Ar₆ jelű anyagok is izoprenoid-flavánonszármazékok.

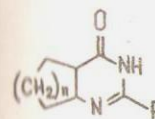
Témavezető oktató: Dr. Rózsa Zsuzsanna

POTENCIÁLISAN GYULLADÁSGÁTIÓ HATÁSÚ RÉSZLEGESEN TELITETT KINAZOLONOK ÉS ANALÓGJAIK SZINTÉZISE, REDUKCIÓJA

Koczka Péter

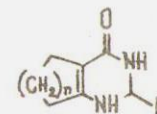
Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszerészi Vegytani Intézete

Az 1,3-as helyzetben heteroatomot tartalmazó, részlegesen és teljesen telített kondenzáltvázas heterociklusok sztereokémiai és farmakológiai vizsgálata céljából nagyszámu származékok szintézisére került sor. Közülük az 1 típusú kondenzáltvázas telített pirimidinon-származékok kiemelkedő gyulladásgátló hatást mutattak.

1

n = 1,2,3

2

Előadásomban beszámolok az 1 vegyületek közeli szerkezeti analógjainak, a 2 típusu 2-szubsztituált-1,2,3,4,5,6,7,8-oktahidrokinazolin-4-onok 2-kabamocil-1-cikloalkonokból aldehidekkel történő szintézisééről, valamint az előállított vegyületek katalitikus hidrogénezéséről.

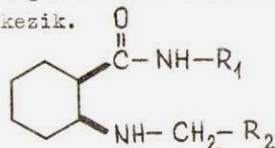
Témavezető: Dr. Bernáth Gábor egyetemi tanár

POTENCIÁLISAN COCCIDIOSIS ELLENES ALICIKLUSOS
 β -AMINO-KARBOXAMIDOK SZINTEZISE

Rudisch Tibor

Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszerészi Vegy-
 tani Intézete

Bernáth és munkatársai korábban nagyszámu N-szubsztituált cisz- és transz-2-amino-1-cikloalkán-karboxamidot (1) állítottak elő a kémiai és sztereokémiai szerkezet és a farmakológiai hatás közötti összefüggés vizsgálata céljából. A hatástani vizsgálatok során kitűnt, hogy néhány vegyület igen kedvező coccidiosis ellenes hatással rendelkezik.

Előadásomban beszámolok a fenti típusú vegyületek több független úton történő szintéziséről. Munkám során a hatásosnak talált vegyületek számos közeli analógját is elkészítettem a finom szerkezet és a farmakológiai hatás részletesebb vizsgálata céljából.

Témavezető: Dr. Lázár János egyetemi adjunktus

ÖSSZEFÜGGÉS A PENTETRAZOL VIZES OLDATÁNAK KAPILLÁRIS ÁRAMLÁSA ÉS FARMAKOLÓGIAI HATÁSA KÖZÖTT

Gutrai Éva

Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszerészi Vegy-
 tani Intézete

A szerző azon megfigyelésből kiindulva, hogy a pentetrazol /PTZ/ nagyobb dózisban agy- és tüdőödémát okoz arra vállalkozott, hogy a PTZ különböző koncentrációjú vizes oldatait 100-200 μ átmérőjű üveg és polietilén kapillárison átáramoltatva tanulmányozza az ödémák kialakulásának esetleges áramlási okait.

Megállapította, hogy 20 Hgmm nyomásnál a kapillárison átáramoltatott 10^{-6} - 10^{-4} mólus PTZ-oldatokból - az esetek nagy százalékában - a mikroszkópikus szennyeződések közül kristályosodás indul meg. Az egyre növekvő kristályok miatt jelentősen lelassul az áramlás, amit a kapillárisokban és Ostwald-féle viszkoziméterben egyaránt mért.

A vizsgálatok arra engednek következtetni, hogy a felület-térfogat arány jelentős mértékű megváltozását követően a kapilláriskezdeti szakaszán az oldatok viszonylagos túltelítettségével kell számolni, ami együtt járhat a PTZ kiválásával és szerepet játszhat az agy- és tüdőödéma kialakulásában.

Témavezető: Dr. Simon Lajos egyetemi docens

ROUTINE LIVER FUNCTION TESTS APPLIED IN PERIODICAL
EXAMINATION OF PEOPLE EXPOSED TO LEAD

Janusz Iwinski, Adam Bijak

Clinic of Internal and Occupational Diseases of the
Silesian Medical Academy

Head: Prof. dr.hab. Jan Sroczynski

The opinions concerning toxic influence of lead on the liver are not univocal, thus the results of liver function tests /activity of alanin aminotransferase ALAT, thymol turbidity test and serum bilirubin level/ of the 60 people working in lead works have been analysed. Average tests results were compared among three groups of people: 1/ 30 people with prodromal signs of lead intoxication, 2/ 30 people without symptoms of intoxication exposed to lead, and 3/ 30 people-workers not exposed to lead. As it comes out of the tables, there was no evident difference between the groups except for average serum bilirubin level, which was significantly higher in the people with signs of lead intoxication /Student T Test/. It was also observed evident interdependence of bilirubin level and contents of urine ALA as symptom of lead influence /Test F/.

Comparing the results, which are presented on four tables one can state, that slight increase of serum bilirubin level could be treated as an early but not significant symptom of toxic lead influence, but higher activity of alanin amino-transferase and positive thymol turbidity test couldn't be ascribed to lead intoxication. In such cases the influence of other factors e.g. abused alcohol or viral hepatitis should be taken under consideration.

Sponsor: Dr.med. Lucyna Urbaska-Tononberg

EFFECT OF CADMIUM ON CARCINOGENICITY OF URETHANE

Gabriella Pásti and Mária Ulrich

Department of Hygiene and Epidemiology,

Medical University School, Debrecen, Hungary

The authors have studied whether or not the environmental contaminant cadmium can influence the carcinogenic effect of urethane occurring in fermented beverages, foods and a number of drugs, pesticides. It has been found that the maximum tolerated single dose of cadmium chloride administered simultaneously with or 1 to 4 days before the treatment with single dose of urethane reduces both the frequency of lung tumours and the average number of pulmonary tumours per animal in female Lati:CF1P mice with high sensitivity to pulmonary carcinogenesis. Lower doses of cadmium chloride do not decrease the carcinogenic effect of urethane.

EFFECT OF URETHANE ON ACTIVITIES OF GLYCOLYTIC ENZYMES
IN LUNG OF MICE WITH VARIOUS SENSITIVITY TO PULMONARY
CARCINOGENESIS

György BAFFY

Department of Hygiene and Epidemiology,
Medical University School, Debrecen, Hungary

The author has studied the effect of a single carcinogenic dose of urethane occurring in fermented beverages, foods and a number of drugs, pesticides on the activities of hexokinase, phosphofructokinase, pyruvate kinase and lactic acid dehydrogenase as well as isozymic pattern of lactic acid dehydrogenase in the lungs of mice with different sensitivity to pulmonary carcinogenesis. It has been found that the urethane enhances the enzyme activities and shifts the LDH isozymes toward the tumourous pattern in the lung homogenates of mice with high and moderate sensitivity to urethane tumourigenesis 14 days after the treatment, before the appearance of lung tumours. However, the urethane does not alter significantly the enzyme activities in the mice resistant to urethane carcinogenesis.

ДЕЙСТВИЕ МИКРОСОМ ДВУХ ПЕСТИЦИДОВ, ПРИНАДЛЕЖАЩИХ
К ГРУППЕ НИТРОФЕНОЛЫ, НА СОМАТИЧЕСКИЕ И ЗАРОДИШЕВЫЕ
КЛЕТКИ МЫШЕЙ

Б.Маззаг, И.Фурак, М.Керешбалви, И.Леринци

Институт Гигиены и Эпидемиологии Медицинского Универ-
ситета Сегеда, Венгрия

Из нашей предыдущей работы выяснилось, что пестицид Крезонит Е, содержащий 50% динитро-орто-крезола и пестицид Олитреф, содержащий 23% трифлуралина -- после дозирования интраперитонеально однократно треть LD_{50} -- показывают мутагенное действие на соматические клетки и сперматогонии мышей. В настоящей работе было исследовано следующее: если из упомянутых пестицидов применяем интраперитонеально однократно маленькую дозу $/LD_{50}/100$ /, то ведёт ли это по дальнейшему к мутагенному действию пестицидов. Препарирование хромосом клеток костного мозга мышей мы делали по методу Фогела и Рерборна, а препарирование сперматогоний делали по методу Ивенса и Шлейермахера. По нашим результатам можно сделать вывод: после дозирования сотой LD_{50} эти пестициды не показывают мутагенное действие на костный мозг мыши. У действия этих пестицидов на сперматогенез -- после дозирования упомянутой дозы -- мы получили следующие: у пестицида Олитреф было повышено число унивалентов только на 6. и 7. недели сперматогенеза, это приближается к стоимости ситнификации. Действие Крезонит-а Е на сперматогонии было наиболее определённое.

Заведующие темой: Др.М.Нехез, Др.А.Шейпеш, Др.А.Палли

THE MICROTOXICOLOGICAL EFFECT OF TWO PESTICIDES BELONGING
TO THE NITROPHENOL GROUP ON MICE'S SOMATIC AND GAMETIC
CELLS

É. Mazzag, I. Furák, M. Kőrösfalvy, I. Lőrinczi
Institute of Hygiene and Epidemiology, Szeged University
of Medicine, Szeged Hungary

It has been stated from former experiments that KREZONIT E containing 50 % DNOC /dinitro-orto-cresol/ and OLITREF containing 26 % trifluralin are mutagenic on the somatic and male gametic cells of mice when administered one third of the LD₅₀ intraperitoneally. In this work the authors investigated the question if a single low dose, one hundredth of the LD₅₀ i.p. has also a mutagenic effect or not. The preparation of the bone-marrow cell chromosomes was carried out according to VOGEL and RÖHRBORN, the spermatocyte preparation according to SCHLEIERMACHER.

The results showed that at a dose of hundredth of the LD₅₀ neither Krezonit E nor Olitref had a mutagenic effect on the somatic cells. Examining the spermatocytes after Olitref treatment the number of univalents increased only on the 6th and 7th week of the spermatogenesis reaching a significant level. The effect of Krezonit E on the spermatocytes is more expressed.

Tutors: Dr. M. Nehéz, Dr. A. Selypes, Dr. A. Páldy

THE EFFECT OF 2,4-D ON THE ERYTHROCYTE GHOSTS IN
RATS

Margit Keresztes and Gyöngyi Györök
Inst. of Biochemistry, Univ. of Med. Sci. Szeged

2,4-dichlorophenoxyacetate /2,4-D/ is a herbicide widely used in agriculture. It is well-known, that in rats an acute toxic dose causes myotonic cramps /DL 50: 1200 mg/kg p.o./; similar symptoms can be found in men, too.

We performed a chronic experiment, the rats were given 100 mg/kg 2,4-D i.p. for two weeks. After the erythrocyte ghost preparation /based on the method of Dodge/ we carried out several examinations of the two main components of plasma membranes: proteins and lipids. We observed a significant decrease in the activity of Na-K ATPase that can be explained by the modification of the lipid bilayer structure.

Tutor: Dr. Györgyi Jakab
László Gajdos

DEHYDROGENASE ACTIVITIES OF THE NERVOUS SYSTEM IN MODEL MYOTONIA OF RATS

Lajos Heiner, Áron Altorjay
Inst. of Biochemistry, Univ. of Med. Sci. Szeged

It is known, that in myotonia induced by 2,4-dichlorophenoxyacetate /2,4-D/ a selective damage of the glycolytic, white muscle fibers can be observed which manifests in the disturbance of muscle function. However, a slight neurogenic atrophy is found in these fibers, there are no data concerning the direct neurotoxic effect of 2,4-D. Therefore it seemed be worthwhile to study the effect of 2,4-D on the nervous system. We have examined the activities of lactate /E.C.11.1.27/ as well as the distribution of LDH isoenzymes in the brain spinal cord and sciatic nerve. According to our experiments there was a slight decrease in the specific activities of both enzymes. However malate dehydrogenase - characteristic of oxidative metabolism - showed a more pronounced change.

On the basis of parameters investigated it might be said that 2,4-D in myotonia inducing doses has no definite neurotoxic effect.

Tutor: Dr. Hortenzia Mazarean

THE ACTIVITIES OF CATHEPSINS IN MUSCLES OF DIFFERENT FUNCTION AND METABOLISM IN MODEL MYOTONIA OF RATS

Áron Altorjay, Lajos Heiner
Inst. of Biochemistry, Univ. of Med. Sci. Szeged

According to our earlier investigations in myotonia induced by 2,4-dichlorophenoxyacetate /2,4-D/ the quantity of soluble and structural proteins of skeletal muscles decreases.

Therefore it seemed to be useful to examine the activity of protein-splitting enzymes in fast-glycolytic m. semimembranosus, fast-oxidative m. extensor digitorum longus /m. EDL/ and slow-oxidative m. soleus after two weeks treatment. The activity of the following enzymes was measured:

- lysosomal, acidic cathepsin D;
- lysosomal, neutral cathepsin L and
- extralysosomal, Ca-activated neutral proteinase.

In m. semimembranosus an increased activity of all the tested enzymes was found, while in m. EDL and m. soleus only moderate or negligible changes could be observed.

Tutors: Dr. István Sohár

Dr. Hortenzia Mazarean

CHANGES IN NUCLEIC ACID CONTENT AND LDH ACTIVITY ON THE EFFECT ON 2,4-D IN RAT LIVER

Edit Buzás, Ágota Andó
Inst. of Biochemistry, Univ. of Med. Sci. Szeged

The main component of most herbicides applied in our country is 2,4-D. This compound has an auxin-like effect on plants which is manifested through nucleic acid metabolism.

It therefore seemed of interest to study the effect of 2,4-D on metabolism in animals. We have focused our attention upon liver because it plays a central role in common metabolism.

According to our results the level of DNA and RNA increased in response to 2,4-D. On the base of the literature the shift in the RNA/DNA ratio indicates the change of protein synthesis. We therefore have investigated the water-soluble protein content and LDH /E.C.1.1.1.27/ activity found in this fraction. The increased enzyme activity can be considered as a sign of enhanced glycolytic pathway in the liver.

Tutors: Dr. Zs. Kiss
Dr. H. Mazarean

Effect of irrigation water loaded with herbicides on the breeding plants

Amorylla G. Nagy
Department of Biology Juhász Gyula. Szeged

The peroxidase enzyme activity or content of ascorbic acid or dry matter of the Cucurbitaceae seedlings was increased by 2,4-D or chlorbromuron parallel with the degree damage. It is proved by several publications and the production itself that the genetically balanced plant stand can be deteriorated by plant-protecting agents applied in a not satisfactory concentration. Besides the mutagenous effect, degenerated successor generations that are different from the stand of the species are produced.

The agent of "Dikonirt" is 2,4-dichlorophenoxy-acetic acid /2,4-D/ an auxin-type compound. Its effect on the development of plants differs partly from that of the indole-acetic acid /IAA/ and may exert an auxin-antagonistic influence if applied in higher concentrations.

The agent of "Maloran" is "chlorbromuron" urea herbicides inhibit electron transfer in light reaction II. /in dark inhibit uptake of water/.

Leaders of science work: Dr. Mária M. Horváth
Biol. Sci. Candidat
Dr. György Csizmadia
Biol. Sci. Assist.

A GUANETHIDIN HATÁSA ALATT ÁLLÓ MELLÉKVESE
SZÜVETANI TULAJDONSÁGAI

Tóth Tibor, Stajer László

Ujvidéki Orvostudományi Egyetem

Kórbonctani Intézete

Osztályvezető: Prof.dr. Stanulovic Dimitrije

A guanethidin periférikus szimpatikus neuronokra gyakorolt jól ismert megsemmisítő hatása arra késztet bennünket, hogy ugyanezt a hatást a mellékvese valószínűségében is keressük. Kísérleti munkánknak az volt a célja, hogy összehasonlítsuk a guanethidin hatása alatt a szimpatikus ganglionokban illetve a mellékvesében létrejött elváltozásokat. Megállapítást nyert, hogy a mellékvesében történő elváltozások - leszámítva a valószínűleg stressz-eredetű, nem specifikus, főként a kéregben lejátszódó folyamatokat - minőségileg nagyon közel állnak a szimpatikus ganglionokban tapasztaltakhoz, de sokkal kevésbé kifejezettek. A mellékvese elváltozásai, ugye mond, késnek a szimpatikus ganglionok elváltozásaihoz viszonyítva.

Témavezető: dr.Hadzic Milan, az orvostudományok
doktora

ADRENERG NEURON-BÉNÍTÓK HATÁSA ALATT ÁLLÓ IDEGSEJTEK
KÓRSZÜVETANI TULAJDONSÁGAI

Stajer László, Tóth Tiber

Ujvidéki Orvostudományi Egyetem

Kórbonctani Intézete

Osztályvezető: Prof.dr. Stanulovic Dimitrije

A perifériás szimpatikus neuronok guanethidinnel végzett destructiója lehetőséget nyújt az idegsejt fokozatos megsemmisülésének megfigyelésére. Ebben a folyamatban jól észlelhető a neuron-sérültség fokának a dózistól és a kezelés időtartamától való függősége. Kísérleti munkánkban a szimpatikus neuron sérüléseinek fajait és e sérüléseknek a glia-reactióhoz való viszonyát figyeltük. Bebizonyosodott, hogy a kis adagokra /10 mg/kg/ lassan fokozódó hatással szemben nagy dózis /30 mg/kg/ már 8 adag után is komoly degeneratív és involutív elváltozásokat hoz létre.

Témavezető: dr. Hadzic Milan, az orvostudományok
doktora

EVALUATION OF ALPHA₁-ANTITRYPSIN AND ALPHA₂-MACRO-
GLOBULIN LEVELS IN CHILDREN AND TEENAGERS FROM A
HIGHLY POLLUTED INDUSTRIAL REGION

M. Ziarko, E. Łakomik, M. Baumert, B. Czech

Clinic of Pediatrics
Institute of Pediatrics
Silesian School of Medicine

The Respiratory system, like the alimentary canal and the skin, is most exposed to the direct influence of man's natural environment. There are a number of factors and mechanisms which protect the human lungs against the harmful effects of the environment pollution. These include Alpha₁-antitrypsin and Alpha₂-macroglobulin.

A method a two-way immunodiffusion in agar gel was used to estimate the levels of A₁AT and A₂AM in 204 subjects, from towns with different degrees of the environment pollution.

The results obtained showed no sex- or age-related differences in A₁AT and A₂MG levels. However, it was found that the levels of these immunoglobulins were significantly raised in subjects from highly polluted industrial towns.

THE STUDY ABOVE EPIDEMIOLOGY OF BRONCHIAL ASTHMA
AND CHRONIC DESTRUCTIVE BRONCHITIS IN ADULTS ON
TERRITORY OF WROCLAW AND LOWER SILESIA ON THE BASE
OF CLINIC AND ALLERGOASTHMATIC DISPENSARY SINCE
1960 TO 1977.

Joanna Sak, Jolanta Kielar

Scientific Student' Circle at Clinic of Internal
Diseases, Academy of Medicine in Wroclaw

In last years the chronic obstructive bronchitis /c.o.b./ and other chronic diseases of the respiratory system are more frequently, cardinal in high industrialized country. Deficiency of complex of epidemiologic elaboration of bronchial asthma and c.o.b. on territory of Wroclaw and Lower Silesia dispose us to study this subject-matter. In our research we confirm a big influence of many factors and the frequency appear the c.o.b. These factors are together with genetic and infectious factors also /detrimental/ injurious professional factors in dwelling- place. The other factors is the tobacco.

Them - guide: dr M. Wrzyszczyk

ГУМАНИЗАЦИЯ ПРИРОДЫ - ДЕГУМАНИЗАЦИЯ ЧЕЛОВЕКА

Йожеф Надь - Жужа Рибарски

Кафедра Марксизма и Ленинизма , Медицинский Университет,
Сегед , Венгрия

В нашей работе мы стараемся делать предметы обследования диалектического отношения человека и природы в течение истории. Мы так чувствуем, что в нашей эпохе когда манифестация отчуждения происходит не только в отношении общественного существования но в соотношении человека и природы день за днём, когда разделение труда и общественное производство достигают всё более высокого уровня всё меньше и меньше говорят о проблемах здоровой коэгзистенции человека и природы. Мы хотим обратить внимание на то, что не могли решить проблему регистрации меры загрязнения окружающей среды и так никаких данных приблизительной точности не имеем о том, как стоит сегодня загрязнения окружающей среды и когда будет irreversible ущерб окружающей среды и какие менталгигенические влияние он вызывает.

Руководитель темы: д-р. Петер Карачоньи

HUMANIZING NATURE - DEHUMANIZING MAN

József Nagy - Zsuzsanna Ribárszki

Institute of Marxism and Leninism, Medical University
Szeged, Hungary

In this paper, we have attempted to examine the dialectical relationship between man and nature. We would suggest that, at present, when - as far as social existence is concerned, and in the nature-man relation - we find alienation expressed every day, and when the division of labour and social production have been raised to a very high standard, less and less is said about the problems of the sound co-existence of man and nature. We wish to point out that, so far, man has been unable to find the means for taking the actual measure of environmental pollution and hasn't even roughly approximate figures at his disposal as to how far advanced environmental pollution can be by now, at which point environmental damage is likely to become irreversible and what mental impact all this is bound to have upon mankind.

Tutor: Dr. Péter Karácsonyi

KÖRNYEZETI HATÁSOK TÜKRÖZŐDÉSE AZ ÓVODÁSKORU GYEREKEK JÁTEKÁBAN

Szerzők: TAMÁSI Adrien, KIS Erika
Ideg-és Elmeorvóorvászati Klinika, SZOTE

Felmérésünket a Fejlődéstani vizsgálatok /Kósáné/ c. módszertani gyűjtemény vonatkozó fejezetének felhasználásával munkánk céljainak megfelelően módosítva végeztük.

A vizsgált gyerekek életkora 3-4 év volt.

Módszer: családi kérdőív + egyéni megfigyelés.

Főbb megfigyelési szempontok:

- a játék témája, ideje, színvonala
- játékszerváltás gyakorisága, ötletgazdagság
- szerepvállalás fajtája, módja
- önállóság, kapcsolatok kialakítása.

Két év alatt 110 óvodás játékát vizsgáltuk. A kapott anyag feldolgozásakor a gyerekeket 4 csoportba osztottuk: 1. GYES-en volt anyák gyermekei, 2. bölcsődéből jövőek, 3. nevelőotthonban élők, 4. olyan gyerekek, akikre óvodáskor előtt más vigyázott.

Megfigyeléseinket ennek megfelelően dolgoztuk fel, s az eredményeket csoportonként ill. az egyes csoportokat összehasonlítva értékeltük.

Témavezető oktató: Dr.Szácz Anna

A FRUSTRÁCIÓS HELYZETBEN JELENTKEZŐ MAGATARTÁSMÓDOK OSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA NEVELŐOTTHONI, NAPKÖZI-OTTHONOS ÁLTALÁNOS ISKOLAI ÉS MAGATARTÁSZAVARRAL KEZELT BETEGEK CSOPORTJÁBAN

Szerző: Avramov Katalin
SZOTE Ideg-és Elmeorvóorvászati Klinika

Vizsgálatainkat 25 nevelőotthonban élő, 25 normál általános iskola napköziotthonos tanulóival és 25 klinikai felvételre került magatartászavaros gyermekkel végeztük. Fő módszerünk a Rosenzweig-f. PFT-teszt volt, s az eredményeinket Pálvölgyi által standardizált magyar normákhoz viszonyítottuk.

Azt vizsgáltuk, hogy a képeken ábrázolt szituációkra adott válaszok mennyiben felelnek meg a megszokott vulgáris válaszoknak, valamint hogyan védekezik a vizsgált személy, ha felelősségre vonják. A legnagyobb mértékben konformista magatartást a napközis gyerekek tanúsítanak, és büntudatuk lényegesen alacsonyabb a vizsgált másik két csoporténál. A nyílt agresszív válaszok az állami gondozottak és a beteganyag esetében igen magasak. A sorozatos frustráció folyamán a nevelőotthonos gyerekek autoagressivitása fokozatosan nő, agressio-elhárító képességük csökken, a Rauchfleisch-mutatók elemzéséből pedig kitűnik, hogy ezeknél a gyerekeknél a frustrált helyzetek, - melyekre megoldást nehezen keresnek -, saját személyük agresszív védelmét váltja ki.

Témavezető oktató: Dr.Vetró Ágnes
Dr.Pálmai Pallag Lajos

NEMI MAGATARTÁS VIZSGÁLATA AZ
IFJUKORBAN

Pick György

Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged

Az előadás anyagát a fenti címmel elkészített TDK dolgozat egy része képezi. A nem reprezentatív felmérés 180 főre terjedt ki, ebből a JGYTF.-en végzett szexuálpedagógiai felmérés kerül ismertetésre.

A párválasztás problematikája, a pertnerkapcsolatok és a pertnerideál motivumai nemenként eltérő képet mutatnak. Napjainkban általánossá váló szexuális kapcsolatok, és ezek motivumai nevelési problémává váltak. A fogamzásgátlók kvalitatív megítélése nem jelenti a kvalitatív kiválónak tartott eljárások alkalmazását. Az első, és további szexuális kapcsolatok során alkalmazott fogamzásgátlás tapasztalatai a fogamzásgátlással kapcsolatos újabb problémákat vetnek fel. Az orális antikoncipienssel kapcsolatos vélemények a szexuális attitűd részét képezik, melyet a környezet ingerhalmaza, a nevelés determinál.

A kérdőíves módszerrel végzett felmérést két interjú egészíti ki. A felvetődött problémák megoldása bonyolult és komplex feladat, melynek megoldásához szükséges az orvosok, pszichológusok és az iskolák szoros együttműködése.

Témavezető: Dr. Varga István adjunktus

NEMI BÜNCSELEKMÉNYEK KRIMINOLÓGIAI-SZOCIOLÓGIAI
VIZSGÁLATA

Méray Beatrix és Koretti Magdolna
SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet

A nemi bűncselekmények száma a széles körű büntetőeljáró tevékenység ellenére sem csökken. A megelőzés egyik fontos eszköze: kriminológiai módszerek segítségével az előidéző okok feltárása. A kriminológiai kutatások egyik újabb területe a bűncselekmény kategóriában kriminál-szociológiai vizsgálatok végzése.

Munkánkban Csongrád megye területén 1970-1979-ig előforduló erőszakos közönségek periratait tanulmányoztuk. A fenti időszak alatt 58 eset fordult elő, mely az összes bűncselekmények 22,5 %-a.

Vizsgálataink során megállapítottuk, hogy a bűncselekmények sértettje leggyakrabban hajadon /70 %/. Az elkövetők leggyakrabban nőtlenek /76 %/.

Az iskolai végzettség, jövedelmi viszonyok alapján nem találtunk jellegzetes összefüggést az elkövetők között, míg a sértettek iskolázottsága általában alacsony. A jövedelmi viszonyaik nem jellemzőek.

Az alkohol kriminológiai szerepét bizonyítja, hogy az elkövetők 70 %-a, a sértettek 34 %-a alkoholos befolyásoltság alatt állt.

Az esetek jelentős részében ismerősök, vagy hozzátartozók beszéltek rá a sértettet a feljelentésre, két esetben személyes bosszú volt. E bűncselekmény kategóriában a latens bűnözés magas.

Témavezető: Dr. Mojzes László egyetemi tanársegéd

VIKTIMOLÓGIAI VIZSGALATOK NEMI BÜNCSELEKLENYEIBEN

Moretti Magdolna és Mérey Beatrix
SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet

A viktimológia a kriminalaetiológia egyik fontos területe, mely a bűncselekmények sértettjévé, illetve áldozatává válás vizsgálatával foglalkozik. Nemi erkölcs elleni bűncselekményekben, különösen erőszakos közönségekben a viktimológiai vizsgálatoknak különleges jelentősége van és adatokat szolgáltat a tényállás pontos tisztázásához is.

Munkánkban Csongrád megye területén 1970-1979-ig előforduló erőszakos közönségek periratait tanulmányoztuk. A fenti időszak alatt 58 eset fordult elő, mely az összes nemi bűncselekmények 22,5 %-a.

Feltűnő volt, hogy a sértettek jelentős százaléka /32 %/ arányban alacsony iskolai végzettségű volt. Az elkövető és a sértett között a bűncselekményt megelőzően az esetek 57 %-ában valamilyen kapcsolat állt fenn, 12 %-ban "jó" ismeretség /régibbi keletű/, 3 esetben korábban nemi kapcsolat is volt.

A sértettek 34 %-a a cselekmény elkövetésekor alkoholos befolyásoltság alatt állt. A sértettek 34 %-ával szemben alkalmaztak testi kényszert. Közülük 48 % bizonyítható módon védekezett is.

Élet és testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetés az esetek 14 %-ában fordult elő. A többi esetben a sértett ellenállására utaló adatot a periratokban nem találtunk.

Témavezető: Dr. Mojzes László egyetemi tanársegéd

EGÉSZSÉGÜGYI SZAKISKOLAI TANULÓK EGÉSZSÉGNEVELÉSI FELKÉSZÜLTSGÉNEK VIZSGÁLATA

Takács Ilona
SZOTE Egészségügyi Szervezéstan Intézete

A szerző 1979. évben a kecskeméti Egészségügyi Szakiskola hallgatói között kérdőíves felmérést végzett.

Vizsgálta a tanulók egészségnevelési felkészültségét, ismereteit. Információit az intézmény tantestületének az egészségnevelés oktatásáról alkotott véleményével bővítette.

Vizsgálta továbbá azt is, hogy a tanulók által szerzett egészségnevelési ismeretek hasznosításának mely lehetőségei vannak, mennyire ismerik az egészségnevelő feladatát, tevékenységét, az egészségneveléssel foglalkozó szervek munkáját.

A szerző a megkérdezettektől kapott válaszok alapján javaslatokat tesz az egészségnevelő tevékenység eredményességének fokozása érdekében.

Témavezetők: Dr. Csajtai Miklós

Dr. Takács Imre

AZ AGYMODELLEZÉS Néhány problémája

Nagy József - Ribárszki Zsuzsanna IV. oh.
Marxizmus-Leninizmus Intézet, SZOTE

A magasabb rendű idegműködések kutatásával és modellezésével foglalkozó tudományok lényeges kérdéseket /fiziológiai és pszichikai jelenségek kapcsolata, a KIR által használt logikai nyelv, tudat és öntudat értékelése intuíció értelmezése stb./ még napjainkban is hiányosan és ellentmondásosan tudnak megválaszolni.

Ennek ellenére egyre több törekvést látunk a magasabb rendű idegműködések minél komplexebb és átfogóbb modellezésére.

Erre a "látszólagos" ellentmondásra, a problémának a modellezésben megjelenő következményeire és filozófiai vetületére szeretnénk felhívni a figyelmet előadásunkban.

Témavezető: dr. Karácsonyi Péter

A FRANCIA KOMMUNISTA PÁRT ÉRTELMESEGI POLITIKÁJÁNAK Néhány vonása

Traub Alfred
Marxizmus-Leninizmus Intézet, SZOTE

Az FKP napjaink francia társadalmában olyan erőt jelent amit nem lehet figyelmen kívül hagyni a politika alakításában. 1968 óta a kommunistákat, szocialistákat, baloldali radikálisokat magába foglaló demokratikus mozgalmak a francia társadalom legobjektivebb problémáinak megoldását tűzték ki célul. Közülük is az FKP vállalja a legkövetkezetesebb harcot a KÖZÖS PROGRAM megvalósításáért.

A párt társadalmi bázisa elsősorban a munkáosztály, de politikájának fontos fejezetét képezi a szellemileg legmozgékonyabb réteggel, az értelmiséggel való kapcsolat. A párt egyrészt szövetségre törekszik az egész haladó értelmiséggel, másrészt maga is rendelkezik "organikus értelmiséggel". Ez a több mint 50 000 fő a párton belül összeforrott a munkásokkal és kettős funkciója van. A párt szellemi elitjének részét képezi amely kimunkálja a párt politikájának fő vonalát, másrészt egyfajta transzmissziós szerep: dialogust folytatni az értelmiség többi részével, közvetíteni a párt politikáját az értelmiség megnyerésére, KONSTRUKTIV VITA vagy PÁRBESZÉD kezdeményezésére.

Témavezető: dr. Kukovecz György

AZ ELIDEGENEDÉS KATEGÓRI NÉHÁNY PROBLÉMÁJA A FIATAL
MARXNÁL, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A GAZDASÁGI FILOZÓFIAI
KÉZIRATOK c. MUNKÁJÁRA

Altörjay Áron

Marxizmus-Leninizmus Intézet, SZOTE

Az elidegenedés problémájának első felvetődése: maga a hegeli filozófia. Marx Hegelből indul ki, eredetileg idealista, s a dialektikán túl elsősorban az elidegenedés elméletet teszi magáévá. Hegellel való szakításának első lépéseként az idealista elidegenedés elmélet materialista átértelmezését adja a "Bevezetés a hegeli jogbölcselet kritikájához" c. munkájában. A második lépés az elidegenülés elmélet teljes kritikája és marxista újraértelmezése a "Gazdasági filozófiai kéziratok" c. műben. A szerző ezt az újraértelmezést elemzi, melynek lényege, hogy Marx éles különbséget tesz tárgyasulás és elidegenülés között. Míg Hegelnél a kettő azonos és független a társadalmi viszonyoktól, addig Marxnál nem minden tárgyasulás elidegenülés is egyidejűleg, hanem a tárgyasulás csak meghatározott társadalmi struktúrában, mégpedig kizárólag magántulajdonosi viszonyok között válik elidegenüléssé.

Témavezető: dr. Révész Mihály

NAGYOBB KÖZÉLETI AKTIVITÁSU HALIGATÓK ÉLETMÓDJÁNAK
VIZSGÁLATA

Pikó Béla

Marxizmus-Leninizmus Intézet, SZOTE

Egy vizsgálatsorozat kezdeteként az egyetemi KISZ Bizottság /EKB/ tagjainak életmódját mértem fel kérdőíves módszerrel. Egyik kérdéscsoport a baráti kört, a baráti körben folyó politizálást érintette, majd arra kerestem választ, hogy a mozgalmi munkát és az egyetem követelményeit mennyire tartják összeegyeztethetőnek, vezetői munkájuk mennyiben okozott életükben konfliktusokat. A kérdések másik csoportja arra irányult, hogy az EKB-n belül melyik munkaterületet érzik kifejezetten, vagy kevésbé politikusnak, a tekintélytisztelet és a kompromisszumok mennyiben befolyásolják döntéseiket, végül véleményt kértem arról, hogy KISZ vezetőként végzett munkájuk segítette-e előrehaladásukat.

A beérkezett válaszok alapján összességében megállapítható, hogy az EKB tagjai döntően közömbös egyetemi légkörben végzik igen időigényes munkájukat, mely életmódjuk jellegzetes megváltoztatására kényszeríti őket.

Témavezető: dr. Tráser László

A KÖZVÉLEMÉNY SZEREPE A SZOCIALISTA TÁRSADALOMBAN

Kovács Péter - Tandari Magdolna
Marxizmus-Leninizmus Intézet, SzOTE

A közvélemény a társadalmi tudathoz tartozik, amely a társadalmi létet tükrözi vissza, s amelyet az emberek meghatározott anyagi életfeltételei termelnek ki. Nem azonosítható egyik társadalmi tudatformával sem, de állást foglal az erkölcs kérdésében szintúgy, mint művészeti kérdésekben, politikai és vallási elképzelésekkel kapcsolatban is. A közvélemény a társadalmi tudat sajátos megjelenési formája. Lényege, hogy nem egy újabb tudatformaként létezik, hanem valamennyi többi tudatforma sajátos integrálja.

A közvélemény szocialista körülmények között különösen aktív szereppel bír, akárcsak a társadalmi tudat. A közvélemény a szocializmusban is különböző utakon és formákban juthat kifejezésre. Így a hatalom képviselői rendszerében, társadalmi szervezetekben, népi öntevékenységi szervezetben, tömegkommunikációs eszközök révén, stb.

A közvélemény konkrét funkciói az ellenőrző, tanácsadó és direktív funkciói.

Témavezető: Dr. Kékes-Szabó Andrásné

A KÉMIA ÉS A FILOZÓFIA PROBLÉMÁI

Makai Ilona
Marxizmus-Leninizmus Intézet, SzOTE

A kémia fejlődésének kora, kb. 100 évre vezethető vissza. Termelő-iparrá válása lehetővé tette, széleskörű fejlesztését. E fejlettségben keresendő annak is az oka, hogy századunkban a kémiának és a filozófiának igen kevés problémái vannak. Napjainkban a kémia igen szilárd alapon fekszik. Azok a tudományágak közé tartozik, melyek megváltoztatják az ember viszonyát a világhoz. A társadalomra is hatást gyakorol a kémia, mégpedig két fontos szempontból: 1. gyakorlati szempontból, ami alatt a technikai alkalmazást és a különböző kísérleteket értjük. 2. elméleti szempontból, elméleti hipotézisei törvényei és fogalmai az ember képességeire, világnézetére, társadalmi tudatára hatnak.

A kémia igen szoros kapcsolatban van más tudományágakkal, mint pl. fizika, biológia. Az élő anyag specifikuma abban van, hogy az egyes reakciók egységes totális rendszert alkotnak, és szigorúan meghatározott egymásutániségben folynak le.

A reakció végbemeneteléhez szükséges egy mag $+/+$ és elektron $-/-$. Az ilyen mag-elektron rendszerben a kémiai kölcsönhatás az atomfizika törvényei szerint mennek végbe.

Témavezető: Dr. Kékes-Szabó Andrásné

FILOZÓFIA KATEGÓRIÁK ÉS TÖRVÉNYEK AZ ÁLTALÁNOS BIOLÓGIÁBAN

Papp Klára

Marxizmus-Leninizmus Intézet, SzOTE

A filozófia fogalma Arisztotelészig a tudományok összességét jelentette. Az "első filozófia" különválásával megindult a szaktudományok önálló fejlődése, de megmaradt szoros kapcsolatuk a filozófiával.

Az általános biológia és a filozófia kapcsolatának specifikuma az, hogy alapvető kérdésük, bár más aspektusból azonos. Ezen két tudomány egymásra történő kölcsönös hatása a görög tudományoktól a dialektikus materializmus, illetve az egzakt biológia kialakulásáig nyomon követhető a következő, fontosabb szempontok alapján:

- a lét és a tudat viszonyának kérdése a filozófiában, ill. az élet keletkezésének problémája a biológiában.
- Metafizikus és a dialektikus szemlélet a filozófiában és a biológiában.
- A mennyiség és a minőség kategóriája, ezek viszonya.
- A tagadás tagadása, ellentétek egysége és harca; ill. a biológiai evolúció értelmezése, az életfolyamatok lényege.
- Szükségszerű és véletlen folyamatok értelmezése, finalizmus, teleológia.

Témavezető: Dr. Kékes-Szabó Andrásné

TÁRSADALMI ÜNNEPEINK

Papp Klára

Marxizmus-Leninizmus Intézet, SzOTE

A világnézeti politikai meggyőződésnek nemcsak értelmi, hanem érzelmi mozzanatai is vannak. Az érzelmi oldal erősítésében fontos szerep jut a társadalmi ünnepeknek.

A munkáosztály nemzeti és nemzetközi ünnepei alapvetően eltérnek az egyházi és a polgári ünnepektől. Ünnepeink célja a szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmus eszméinek erősítése.

Igen jelentős kérdés, hogy hogyan, milyen eszközökkel érhetjük el ünnepeinken azt a ktartikus élményt, amely során /Lukács György megfogalmazása szerint/ "az egész ember az ember egészévé változik", vagyis az ember felismerje egyedi partikularitásában a társadalmi értelemben vett lényegét.

Az általános problémákon túl, azt a kérdést szeretném elemezni, hogy társadalmi ünnepeink megrendezéséhez, ezen keresztül a marxista világnézet erősítéséhez milyen lehetőségek vannak falusi viszonyok között.

Témavezető: Dr. Kékes-Szabó Andrásné

A PREOPTICUS HŐDETEKTOR-AREA RONCSOLÁSÁNAK HATÁSA
A TESTHŐMÉRSÉKLETRE ÉS AZ ALVÁS-ÉBRENLETI AKTIVITÁSRA

Alföldi Péter és Bari Eszter
SZOTE Élettani Intézete

Rudy és msi /1977/ szerint a preopticus hődetektor-area akut roncsolása 4-24 óráig tartó lázas állapotot eredményez. Patkányoknak EEG elektródákat és a preopticus regio megszurására alkalmas vezető kanült ültettünk be krónikusan. Nyolc órás kontroll felvétel után éber patkányon a preopticus régiót tü leszurásával unilaterálisan roncsoltuk. A lesio hatására láz jelentkezett. Az első órában az ébrenlét mennyisége szignifikánsan emelkedett, az állatok extensio tartásban feküdtek vagy mosakodtak. A szurást követő 1-3 órában paradox fázis egyáltalán nem jelentkezett, a későbbiekben mennyisége fokozatosan normalizálódott. A szurást követő napokban az alvás-ébrenlét mennyisége visszatér a kontroll értékre, a kontralaterális oldal lesioja hasonló hatást eredményez. Az eredmények arra utalnak, hogy a hődetektor-area szerepel az alvás-ébrenlét szabályozásában.

Témavezető: dr.Benedek György
dr.Obál Ferenc ifj.

MELEG-DISCRIMINATIO TANULÁS CAPSAICIN-DESENSIBILIZÁLT PATKÁNYBAN

Hajós Mihály
SZOTE Élettani Intézete

Jancsó és munkatársai eredeti feltételezése szerint a capsaicin a meleg-receptorok irreverzibilis pusztulása révén teszi képtelenné a patkányokat a meleggel szembeni védekezésre. Ezzel szemben Cabanac és munkatársai úgy vélik, hogy a capsaicin az effector oldalon károsítja a thermolysist, a melegérzést inaktívnak tartják. Kísérleteinkben a melegérzés károsodására kerestünk direkt bizonyítékokat. Kontroll és deszenzibilizált patkányokat szomjazztatás után T-útvesztőben tanítottunk. Az állatoknak az útvesztő helyes szárának kiválasztásához két különböző meleg hőinger között kellett differenciálniuk, vizet csak a melegebb oldal választásakor kaptak. A capsaicin-deszenzibilizált állatokban a tévesztések száma szignifikánsan magasabb volt mint a kontrollokban, a feladatot szignifikánsan később sajátították el. Eredményeink egyértelműen bizonyítják a capsaicin hőérzést károsító hatását, azonban bizonyos fokú hőérzés megmaradása a deszenzibilizált állatokban sem zárható ki.

Témavezető: dr.Benedek György
dr.Obál Ferenc ifj.

A TUBERCULUM OLFACTORIUM SÉRTÉSÉNEK HATÁSA
MACSKÁK MAGATARTÁSÁRA ÉS ALVÁS-ÉBRENLETI
AKTIVITÁSÁRA

Józsa Klára és Réti György
SZOTE Élettani Intézete

Korábbi vizsgálataink szerint a tuberculum olfactorium elektromos ingerlése alvást okoz. Jelen kísérleteinkben macskáknak corticalis, hippocampalis, szem- és izom-elektrodákat ültettünk be. Két hetes kontroll regisztrálás után a tuberculum olfactoriumot bilaterálisan coaguláltuk. A lesio hatására az ébrenlét a kontroll 30-40 %-os szintről 80-90%-ra emelkedett. Elsősorban a mély lassu hullámu alvás csökkent. A súlyos insomniát jellegzetes magatartási változások kísérték: az állatok cirógatásra igen hevesen reagáltak, az un. követési reakció nagy mértékben fokozódott. Esetenként dührohamok jelentek meg /harapás, karmolás/, azonban mindig dorombolásban és dörgölődzésben végződtek. A kezdeti hyperaktivitás után az állatok főleg üldögéltek. A pupilla tartósan tágult. A magatartászavar 1-3 hónap alatt sem normalizálódott. Összefoglalva: a terület lesiója insomniát és pozitív affektívitású magatartászavarokat okoz.

Témavezető: dr.Benedek György
dr.Obál Ferenc ifj.

KÜLÖNBÖZŐ AGYI REGIOKBA ADOTT CAPSAICIN HATÁSA
AZ EEG-RE

Lelkes Zoltán
SZOTE Élettani Intézete

A múlt évi diákköri konferencián beszámoltunk arról, hogy éber, immobilizált patkányok preopticus regiojába adott capsaicin hatására jellegzetes bifázisos, desynchronizációs-synchronizációs válasz jelentkezett a kérgi elektromos tevékenységben. Ismertetésre kerülő kísérleteinkben azt vizsgáltuk, hogy az előagy más területeire adott capsaicin-mikroinjekció milyen hatást vált ki a kérgi elektromos tevékenységben. 60 patkányon végzett kísérleteink eredményei arra mutattak, hogy a preoptikus regio szintjébe, attól caudalisan, különböző hypothalamikus területekbe adott capsaicin a preoptikus regio ingerléséhez hasonló változásokat okozott a kérgi elektromos tevékenységben. Ettől a régiótól dorsalisán adott capsaicin eltérő válaszokat váltott ki. Jelen eredményeink összhangban állnak az újabb irodalmi adatokkal, amelyek az agyi thermosensor areákat kiterjedtebbnek írják le, mint azt ezidáig feltételeztük.

Témavezető: dr.Benedek György
dr.Obál Ferenc ifj.

TRH és TRH-ANTISZÉRUM HATÁSA KÜLÖNBÖZŐ AGYTERÜLETEK DOPAMIN, NORADRENALIN ÉS SEROTONIN TARTALMÁRA PATKÁNYBAN

Balázs Mária és Bokor Magdolna
Kórélettani Intézet, Szegedi Orvostudományi Egyetem

Az oldalsó agykamrába adott TRH és TRH-antiszérum hatását vizsgáltuk a hypothalamus, mesencephalon, amygdala, septum és striatum dopamin, noradrenalin és serotonin tartalmára a bevitt követően különböző időpontokban.

A TRH emelte mindhárom monoamin tartalmát a hypothalamusban, mesencephalonban és a septumban, a serotonin szintet az amygdalában és a striatumban. A TRH bevitt csökkentette a dopamin és noradrenalin tartalmát a striatumban.

A TRH-antiszérum csökkentette mindhárom monoamin szintjét a hypothalamusban, a dopamin tartalmát a mesencephalonban. Először csökkentette, majd emelte a dopamin tartalmát a septumban, míg a striatumban csak emelkedést észleltünk.

A TRH és a TRH-antiszérum ellentétes hatása bizonyos agyterületek monoamin tartalmára azt mutatja, hogy a bevitt TRH specifikus módon befolyásolja az agyi monoamin szintet és az endogén TRH is részt vesz az agyi monoaminok fiziológiás szabályozásában.

Témavezető: Dr. Fekete Mátyás
egyetemi tanársegéd

EFFET DU DÉRIVÉ ESTER-SULFATE ET NON-ESTER-SULFATE DE CHOLECYSTOQUININE-OCTAPEPTIDE SUR LES TAUX DE MONOAMINES DE CERVEAU CHEZ LE RAT

Bokor Magdolna et Balázs Mária
Institut Pathophysiologique, Université de Médecine, Szeged

Nous avons étudié l'effet de certains doses du dérivé ester-sulfate /CCK-8-SE/ et non-ester-sulfate /CCK-8-NS/ de cholecystoquinine-octapeptide sur les taux de dopamine, de noradrénaline et de sérotonine dans le hypothalamus, mesencephalon, amygdale, septum et striatum 10, 20 et 60 minutes après l'introduction dans le ventriculus lateralis de cerveau.

Le dose 100 ng de CCK-8-SE était le plus effectueux, il a augmenté le taux de dopamine dans le hypothalamus, mesencephalon, amygdale mais il l'a diminué dans le striatum. L'effet de peptide a monté le taux de noradrénaline dans le mesencephalon, amygdale, septum et striatum mais le taux de sérotonine a diminué dans le striatum.

Le même dose de CCK-8-NS n'a fait que peu de différence dans les taux de monoamines de cerveau.

Selon nos résultats le CCK-8-SE donné dans le ventriculus lateralis change les taux de monoamines de certains parts du cerveau dépendant du dose et de la période. Pour cet effet biologique la présence de l'ester-sulfate des molécules est absolument nécessaire.

Chef du sujet: Dr. Fekete Mátyás
assistant universitaire

PEPTIDEK SZEREPE A PROSTAGLANDIN ANYAGCSERÉBEN

Kiss Gábor, Váry Attila, Mezei Zsófia
SZOTE Kórélettani Intézet

A prostaglandin /PG/ szintézist tengerimalac vese medulla microsomalis frakciójában határoztuk meg. Tengerimalac vese cortex cytosol frakcióját alkalmazzuk PG lebontás tanulmányozásakor. Az arachidonsav cascade négy komponensét identifikáltuk: 6-oxo-PGF₁alfa, PGF₂alfa, PGE₂ és PGD₂. A következő peptidiek: angiotensin I és II, bradykinin, kallidin, Met-Lys-bradykinin nem befolyásolták *in vitro* a prostacyclin és PG szintézist. Az Arg-vasopressin a PGD₂ szintézisét csökkentette. A Lys-vasopressin dózistól függően gátolta mind a prostacyclin, mind a PG frakciók képződését. Az oxytocin az arachidonsav cascade aktiválódását csökkentette. Thr-oxytocin csak a PGD₂ szintézis gátlását eredményezte. A 15-keto-PGF₂alfa képződése NAD, mint cofaktor jelenlétében, jelentősen Lys-vasopressin hatására. Az Arg-vasopressin gátolta a 13,14 dihydro-15-keto PGF₂alfa kialakulását. Az oxytocin mindkét PGF₂alfa képződését hatásosan gátolta. Az eredmények alapján úgy látszik, hogy a vasopressin, oxytocin és néhány analógjuk a PG anyagcsere feltehető modulatorai. Témavezetők: Dr Ottlecz Anna és Dr Gecse Árpád

PROSTACYCLIN ÉS PROSTAGLANDIN SZINTÉZIS AGYI CAPILLARISOKBAN

Mezei Zsófia
SZOTE Kórélettani Intézet

Speciestől függő prostaglandin /PG/ szintézis figyelhető meg agyi microsomalis frakcióban. Nem tisztázott még, hogy az agy capillárisai önmaguk képesek-e PG képzésre, vagy csak válaszolnak azokra a PG-okra, melyek vagy az agyszövetből, vagy a keringésből jutnak oda. Tengerimalacok és patkányok cerebrális cortexét különböző pórus nagyságú nylon szűrőkön homogenizáltuk, miután a myelin és a pia membránt eltávolítottuk. A capillárisokat sucrose gradiensen történő centrifugálás után nyertük vissza. A PG-ok szintézise jelentősen magasabb volt tengerimalac agyi capillárisokban, mint patkányokban. Az arachidonsav cascade négy komponensét identifikáltuk mindkét speciesben. A tengerimalac agyi capillárisok által szintetizált fő prostaglandin a PGD₂ és PGE₂, míg patkányokban egyértelműen a PGD₂ volt. A prostacyclin képződés mértéke nagyobb volt patkányokban, mint tengerimalacokban. A prostacyclin és prostaglandin, melyeket a capillárisok szintetizáltak, részt vehetnek a regionális véráramlás szabályozásában. Témavezetők: Dr Gecse Árpád és Dr Ottlecz Anna

Влияние АКТП-а и допаминергического блокера /Галоперидол/ на процессы поведения в крысах

Жука Рибарски-Йожеф Надь IV-курс
Кафедра Патифизиологии, Медицинский Университет, Сегед

По литературным данным известно, что АКТП непосредственно оказывает влияние на действие центральной нервной системы, напр. влияет на мотивационные и учебные процессы и активизирует метаболизм допамина, нореппинефрина в мозге. В наших опытах мы старались исследовать существует ли взаимоотношение между влияниями гормона оказанными на метаболизм допамина и на процессы поведения. Мы работали амнезной моделью вызванной электроконвульзивным шоком, связанной пассивной защитной реакцией и работали тестом эксплорационного поведения.

Внутрибрюшинная инъекция как АКТП-а 4 ИЕ/крыса, так Галоперидола 10 мг/кг, так и Галоперидола + АКТП-а исправила амнезию вызванную электроконвульзивным шоком. Галоперидол значительно уменьшил эксплорационную активность в концентрации 100 мг/кг но не изменил в концентрации 10 мг/кг и 1 мг/кг.

По результатам опытов мы можем делать вывод что метаболизм допамина находящегося в центральной нервной системе может играть роль, хотя не самую значительную в влиянии АКТП-а оказанной на центральную нервную систему.

Руководитель темы: д-р. Габор Ковач

AKUT GYULLADÁSOS REAKCIÓ HYPOREAKTIV ÁLLAPOTBAN

Kása Margit IV.oh.

SZOTE Gyógyszertani Intézet és Mikrobiológiai Intézet

Rövid időközökben megismételt interferon indukció esetén hyporeaktiv állapot áll be. Hyporeaktiv állapotban a regulációs folyamatok következtében, a szervezet alig, vagy nem reagál a beavatkozásra.

Korábban megfigyeltük, hogy az interferon indukció alatt az akut gyulladásos folyamatok gátoltak, s a gyulladásgátlás mértéke korrelációban van a bevitt inducer mennyiségével és a termelt interferon titerével.

Annak igazolására, hogy vajon a gyulladásgátlás a képződött interferon, s nem a bevitt inducer hatására lép-e fel, hyporeaktiv állapotban vizsgáltuk az akut gyulladásos reakciókat. Hyporeaktiv állapotot a Sendai vírus 24 órási időközben történő, ismételt, i.v. beadásával hoztunk létre CFLP egerekben, az első oltást követő 24. - 96. órákban és vizsgáltuk a carrageeninnel, illetve szerotoninnal kiváltott akut gyulladásos reakciókat. A szérum interferon szint meghatározása során azt észleltük, hogy a hyporeaktiv állapot az első oltást követő 24. órában már jól észlelhető, legkifejezettebb a 48. - 72. órákban, s ezt követően csökken. Ezzel párhuzamosan csökkent, illetve emelkedett az akut gyulladásos reakciók gátlása. Ezek alapján valószínű, hogy az interferon indukció során fellépő gyulladásgátlás a képződött interferon, s nem a bevitt inducerek hatására lép fel.

Témavezető: Dr.Koltai Mátyás

SENSIT HATÁSA IZOLÁLT SZIV-MITOCHONDRIUMOK OXIDATIV FOSZFORILÁCIÓJÁRA

Riba Mária V.oh.

SZOTE Gyógyszertani Intézete

A Sensit /fendilinum hydrochloricum/ Magyarországon előállított új, antianginás hatású gyógyszer, melynek kalcium antagonistá és foszfodieszteráz gátló hatásai ismertek. Korábbi vizsgálatok szerint a klinikailag hatékony antianginás vegyületek /nitroglicerín, prenilamin, propranolol, bencyclane/ izolált sziv-mitochondriumokon gátolják az elektrontranszportot és szétkapcsolják az oxidatív foszforilációt. Ugyanakkor ezen gyógyszerek olyan alacsony koncentrációi, melyek még nem rendelkeznek a fenti hatásokkal, képesek megakadályozni az oxidatív foszforiláció sebességének és hatásfokának, a mitochondriumok energiafüggő kálium-foszfát akkumulációja miatt bekövetkező csökkenését.

Mitochondriumokat házinyulak szivéből izoláltunk. Az oxigén-fogyasztást és az oxidatív foszforilációt polarográfias módszerrel mértük. Kimutattuk, hogy a Sensit 20 μM -nál nagyobb koncentrációban elektrontranszport gátló és szétkapcsoló hatással rendelkezik.

Magas extramitochondriális kálium koncentráció jelenlétében anorganikus foszfát hatására a mitochondriumok energiafüggő kálium-foszfát akkumulációja következtet be, amely az oxidatív foszforiláció sebességének és hatásfokának csökkenését eredményezte.

Ilyen körülmények között a Sensit 20 μM -nál kisebb koncentrációi gátolták az oxidatív foszforiláció sebességének és hatásfokának fokozott kálium-foszfát akkumuláció miatt bekövetkező csökkenését.

Témavezetők: Dr.Vághy Pál és Bor Pál

TRIMEPRANOL /METIPRANOLOL/ HATÁSA A NORMÁLIS ÉS ISCHAEMIÁS SZIVIZOM ENERGETIKAI ÁLLAPOTÁRA

Jancsovcics Sándor és Tusnádi Anna IV.oh.

SZOTE Gyógyszertani Intézete

Ismeretes, hogy a béta-receptor blokkoló hatású Trimepranol előnyösen befolyásolja a kísérleti uton létrehozott tachycardiát és fokozza a béta-receptorok catecholamin érzékenységet. Kísérleteinkben azt kívántuk tanulmányozni, hogy a szer hogyan befolyásolja a normális és ischaemiás szivizom energetikai állapotát jellemző nagyenergiájú foszfátészter /kreatin-foszfát /CP, ATP, ADP, AMP/ szintet, valamint az anorganikus foszfát és laktát koncentrációt. Vizsgálatainkat 45 mg/kg Nembutallal altatott, nyitott mellkasú, mesterségesen lélegeztetett patkányokon végeztük. A normális szivizom energetikai állapotát 5 mg/kg i.v. adott Trimepranol előnyösen befolyásolta. Továbbiakban az intézetben korábban kidolgozott un. ischaemiás-sziv modellen vizsgáltuk a szernek a fent említett anyagcseretermékek szintjére kifejtett védő hatását. 1 és 10 mg/kg i.v. adott Trimepranol védő hatást nem fejtett ki. 5 mg/kg-os dózis hatására az ischaemiában lecsökkent CP és ATP szint szignifikánsan emelkedett, míg az ischaemiában emelkedett laktát szint csökkent.

Témavezető: Dr.Takáts István

ESTERASE D ENZIMRENDSZER POPULÁCIÓGENETIKAI
VIZSGÁLATA

Drabant Ilona VI. oh.

SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet

Az EsD enzimrendszert 1973-ban Hopkinson fedezte fel, s azóta néhány nyugati országban a származásmegállapítási perekben már alkalmazásra is került.

Az EsD enzimrendszer hazai populációban előforduló gén gyakoriságáról és fenotípus megoszlásáról elsőként számoltunk be.

Az EsD enzimrendszer vizsgálatát a Hopkinson által leírt keményítőgél elektroforezissal végeztük. A Szeged környéki populációban 1480 vérminta vizsgálata alapján az alábbi megoszlást találtuk:

Fenotípusok: EsD₁₋₁ 80,74 %; EsD₂₋₁ 17,97 %; EsD₂₋₂ 1,28 %;

Genotípusok: EsD¹ 0,8973; EsD² 0,1027

Vizsgálataink szerint a fenotípus és genotípus gyakoriság lényegében egyezik a közép-európai populációban eddig megállapított értékekkel.

248 anya-gyermekvér vizsgálata alapján nem találtunk olyan kizáró konstellációt, amely a 2 génes kodominans rendszer ellen szólna.

Ezt az enzimpolymorphismust az intézetünkben folyó származásmegállapítási vizsgálatokban is sikerrel alkalmazzuk.

Témavezető: Cséte Klára biológus

SÉRÜLÉSEK ELŐBEN KELETKEZÉSENEK KIMUTATÁSA
GELATINEMÉRTÉSEK MÓDSZERREL

Hemes András VI. oh.

SZOTE Igazságügyi Orvostani Intézet

Előben keletkezett sérülések proteolytikus enzimaktivitásának kimutatására módosított filmdigestiós módszert alkalmaztunk, mivel a gelatinemérés a szövetek globális proteolytikus enzimaktivitásának függvénye. Substratunként nem exponált, megfordítási módszerrel előhívott CNOC WB 18 diafilmet használtunk. A kb 25 µ vastagságú szöveteket kryostatban 0,1 M nátriumacetát pufferbe /pH 6,7/ mártott filmdarabokra vettük fel, majd a praeparátumokat nedves kamrában emésztettük, először 56 °C-on 10 percig, majd 37 °C-on 45 percig.

A készítményeket alkoholban dehidráltuk, xyloolban tisztítottuk, tárgylemezzel lefedtük és mikroszkóppal vizsgáltuk.

Vizsgálatainkat 24 holttestből származó bőrsérüléseken; /metszett-álszurt-repszett seb, háthorrasolás, vértesszűrődés, akasztási barázda stb./ végeztük.

Eddigi vizsgálataink szerint az enzimrendszer nem a sérülés keletkezési idejének megállapítására nem alkalmas, viszont a sérülés előben keletkezését - mint jól ártalmatlanító vitális reakciót - meggyorsítottan elhanyagolja. Témavezető: Dr. Hósa Ferenc egyetemi docens

VASOPRESSIN INAKTIVÁLÁSÁNAK VIZSGÁLATA TERHESSÉG ALATT FELLEPO DIABETES INSIPIDUSBAN

Iványi Tibor

I. Belklinika Endokrin Osztály és Kutató Laboratórium,
Szegedi Orvostudományi Egyetem

A terhesség alatt kifejlődő diabetes insipidus előfordulása ritka jelenség. Feltételezés szerint az ilyen terhesek seruma fokozottan inaktíválja a vasopressint.

26 éves 38. hetében levő terhes nőt beteget észleltünk. Terhességének 20. hetében polydipsia és polyuria jelentkezett. Az elvégzett vizsgálatok /vizterhelés, sóterhelés, Carter-Robbins próba/ vasopressin érzékeny diabetes insipidust igazoltak. A szülést követően víz-anyagcseréje hamarosan rendeződött. Feltételeztük, hogy betegségét fokozott enzimatis vasopressin inaktiválás idézi elő. Ennek igazolása céljából vérmintát vettünk a terhesség 38. hetében és a szülés után 6 héttel. A plasmát 8-arginin-vasopressinnel inkubáltuk 37 °C-on, majd 0, 15, 30, 60, 120, 180 perc múlva a kivett mintákban az enzimatis reakciót leállítottuk. Az egyes minták vasopressin tartalmát radioimmunoassay-val mértük. Hasonló vizsgálatokat végeztünk azonos korú egészséges nem terhes és 38. hetében levő egészséges terhesből származó plasmával is.

Eredményeink alapján megállapítható, hogy az insipidusos beteg plasmájának vasopressint inaktíváló képessége jelentősen fokozott, amely szerepet játszhat a polyuria kialakulásában.

Témavezető: Dr. Janáky Tamás

SERTÉS VÉKONYBÉL GLUCAGONSZERÜ IMMUNREAKTIV ANYAGAINAK IZOLÁLÁSA ÉS KÉMIAI JELLEMZÉSE

Pónyi Edit és Tiszai Andrea

SZOTE Orvosi Vegytani Intézet

A RIA módszerének bevezetésével számos peptidhormonról kiderült, hogy több hozzájuk hasonló immunválaszt adó peptidhormon található az élőszervezetben. Ugyancsak a RIA módszerével korábban igazolták, hogy a vékonybélből több a pancreas glucagonhoz hasonló anyag mutatható ki, melyeket GLI-nek /Glucagon Like Immunreactivity-nek/ neveztek el. A GLI-szerű anyagokat extraháltuk sertés-bél-mucosából módosított Kenny-féle módszerrel. A nyers extraktumból ezen anyagokat kétszeres affinitáskromatográfiával tisztítottuk. Az első affinitáskromatográfiás oszlopra GLI-glucagon antitesteket, a második oszlopra glucagon specifikus antitesteket kötöttünk. A második tisztítás után kapott frakciók csak GLI-szerű anyagokat tartalmaztak. Az utóbbiakat izoelektromos fókuszálással, SDS-poliakrilamid gélelektroforézissel végzett molekulásúly meghatározással jellemeztük. Megállapítottuk, hogy az izolált GLI frakciónk több komponens keverékéből áll.

Témavezető: Dr. Török Angéla e. tanársegéd

A GASTRIN SZINT ALAKULÁSA GYOMOR- MŰTÖTT BETEGEKEN

Bajusz Rube

Kísérletes Sebészeti Intézet; SZOTE

Ismeretes, hogy a gastrin prominens szerepet játszik a savsecretio mindhárom fázisában. A gastrin termelődést számos belső visszacsatolási rendszer szabályozza, amelyeket állatkísérleti adatok alapján jól ismerünk.

Az állatkísérletekben létrehozható modelleknek megfelelő humán vizsgálatok ritkán lehetségesek.

Tumoros betegeken végrehajtott csomókoló műtétek után /proximalis és distalis gyomorresectio, totalis gastrectomia/ vizsgáltuk a "test meal" elfogyasztására adott gastrin secretiot a különböző betegcsoportokon.

A gastrin szint meghatározása serumból RIA módszerrel történt.

Témavezető: dr. Baltás Béla adj.

A TÜDŐ SZEREPE A GASTRINSZÁRMAZÉKOK METABOLIZMUSÁBAN

Varga Endre V. éves oh.

SZOTE I.sz. Belgyógyászati Klinika

Kísérleteink első felében a patkánytüdő peptidbontó enzimaktivitását vizsgáltuk in vitro és in vivo körülmények között. Szubsztrátként a gastrin C-terminalis izotóppal jelzett pentapeptidjét és a teljes heptadekapeptidet használtuk. Azt találtuk, hogy a tüdőszövetben lévő enzim és/vagy enzimek mind a pentagastrint, mind a gastrint jelentős mértékben hidrolizálják. Megállapítottuk továbbá, hogy az emberi tüdőszövet is rendelkezik a peptidokat hidrolizáló enzimekkel. Az ilyen irányú in vitro vizsgálatokat in vivo vizsgálatokkal egészítettük ki.

Témavezető: dr. Varga László

AZ ANTICONCIPIENSEK VESTIBULÁRIS MELLÉKHATÁSAI RÓL

Farkas Éva, V. o.h.
Fül-Orr-Gégeklinika, SZOTE

A szerző a Szegedi Fül-Orr-Gégeklinika Otoneurológiai rendelésén észlelt 18 olyan szédülésre, spontan vestibularis tünetegyüttesre panaszkodó beteg otoneurológiai vizsgálati eredményeit elemzi, akikben egyéb etiológiai tényezők kizárása után a panaszok és az oralis anticonciapiensek szedése között összefüggést lehetett kimutatni. Az otoneurológiai vizsgálat minden esetben a centrális vestibularis pályák érintettségét jelezte. A gyógyszer kihagyása, Cavinton, tüneti terápia mellett a panaszok fokozatos megszűnését észlelte. Felhívja a figyelmet az anticonciapiensek vestibularis mellékhatásainak lehetőségére, illetve az ezen gyógyszert szedők rendszeres orvosi ellenőrzésének szigorubb betartására.

Témavezető: dr. Nagymajtényi Emőke

HISZTOKÉMIAI VIZSGÁLATOK KUTYÁK
ILEOURETERÉBEN

Lukács Györgyi
SZOTE I.sz.Belgyógyászati Klinika

A szerző nőstény kutyák ileoureterében vizsgálta az enterális nyálkahártya viselkedését hisztokémiai és enzimhisztokémiai módszerekkel szubkrónikus és krónikus csoportban. Az állatok saját ileuma szolgált kontrollként. Jelentős trofikus károsodást egy esetben sem talált. A szubkrónikus csoportban megtartott struktúra mellett az enterocitákban enyhén fokozott TPA festődést észlelt, a mitotikus index és az enzimaktivitás változatlan maradt. A krónikus csoportban jelentős TPA festődés fokozódást és enterocita-arány növekedést talált. Megállapítja, hogy az idő múlásával a bélhamban az izgalmi jelenségek megmaradtak és az enzimaktivitás enyhe módosulása következett be.

Témavezető: Dr.Karácsony Gizella
egyetemi adjunktus

INSULIN HATÁSA A PATKÁNY VÉKONYBÉL-
NYÁLKÁHÁRTYA GLIKOGEN TARTALMÁRA

Tiszai Andrea IV.é.oh.

SZOTE I.sz.Belgyógyászati Klinika

Patkány vékonybélnyálkahártya glikogén tartalmát vizsgáltuk 0,1 E/100 g és 1 E/100 g insulin intraperitoneális alkalmazását követően. Azt találtuk, hogy a nyálkahártya glikogén tartalma az injekció beadása után 1 órával szignifikánsan emelkedik. A 90. perctől kezdve fokozatosan csökkenni kezd és csak 6 óra múlva tér vissza a kiindulási értékre. A vékonybél különböző szakaszai egymástól eltérően viselkednek az insulin adását követő glikogén koncentráció változás vonatkozásában. A korábbi irodalmi adatokkal szemben vizsgálataink arra utalnak, hogy a vékonybél metabolikus aktivitás szempontjából nem tekinthető insulin rezisztens szervnek.

Témavezető: Dr.Várkonyi Tibor adjunktus

FRUKTÓZ TRANSZFER VIZSGÁLATOK KUTYA
IZOLÁLT BÉLKACSON

Pónyi Edit IV.é.oh.

SZOTE I.sz. Belgyógyászati Klinika

Szerzők kutya izolált bélcacson vizsgálták a fruktóz és glukóz felszívódását és transzportját, valamint ezen folyamatok változását glukagon kezelés hatására. Azt találták, hogy adott periódus alatt a fruktóz jelentős mennyisége szívódik fel, de csak kis része transzportálódik a portális keringés felé. Lokális glukagon injekció után a fruktóz felszívódása nem változik, de portális transzportja fokozódik, egyidejűleg növekszik a vénás vérben megjelenő glukóz mennyisége is. Nézetük szerint a glukagon fokozza a fruktóz és glukóz portális transzportját, ez utóbbit a fruktóznak glukózzá történő konverziója által.

Témavezető: Dr.Várkonyi Tibor adjunktus

A ^{99m}Tc IZOTÓPPAL JELZETT HIDA KINETIKÁJA
OBSTRUCTIOS ICTERUSOS PATKÁNYOKBAN

Pávics László

SZOTE Központi Izotópdiaosztikai Laboratóriuma

1975-ben jelent meg egy New-York-i /Subramanian, Wistow, Mc Afée/ és egy Baltimor-i /Laberg, Ryan, Cooper/ kutatócsoport munkája nyomán az első publikáció a ^{99m}Tc izotóppal jelzett IDA /iminodiacetat/ származékok chole-scintigráfiás alkalmazásáról. Európában 1976-ban számolhattak be először ezen új radiopharmakon széleskörű alkalmazásának tapasztalatairól.

A máj és epeutak izotóppal jelölt IDA-származékokkal történő vizsgálata során nyert adatok helyes értékelésének elvei még nem minden tekintetben tisztázottak a végület csupán páréves múltja folytán.

Az obstructios icterusos patkányokon végzett kísérletekben az elzáródásos sárgaság ^{99m}Tc HIDA-val /dietil-IDA/ végzett hepatobiliaris funkcionális scintigráfiával történő diagnosztizálásának lehetőségeit vizsgáltam.

A probléma megközelítésére nuclearmedicinai mérések, laboratóriumi vizsgálatok és morfológiai megfigyelések történtek.

Témavezető: Dr. Nemessányi Zoltán egyetemi adjunktus

KONTRASZTANYAGOK HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA A VESÉRE KISÉRLETES
ANGIOGRÁFIÁBAN

Kiss Ildikó és Szabó Ida

Radiológiai Klinika, SZOTE

Szerzők 47 kutyán, ill. 77 vesén kísérleteket végeztek a metrizamid /Amipaque és Amipaque Vascular/ hatásának a tanulmányozására. Az angiográfiákat Seldinger-módszere szerint végezték, a veséket szövettanilag vizsgálták. Az angiogramok jó minőségűek voltak. Kevés normálistól eltérő angiogramot, kis számú csekély fokú elváltozást /spasmus, inhomogen nefrogram/ észleltek. Szövettanilag meglehetősen gyakran a tubulusokban és a Bowman-tokok lumenében sok rózsaszínű, fehérjeszerű anyag volt kimutatható, 7, ill. 28 nap múlva pedig helyenként kötőszövet felszaporodást láttak. Az elváltozások előfordulása csak bizonyos mértékig állt párhuzamban a kontrasztanyag mennyiségével és a katéterezés mechanikai hatásával. A nefrotoxikus hatásért döntő módon a kontrasztanyag kémiai szerkezete felelős. Bizonyos individuális érzékenység is szerepet játszik. A kontrasztanyag ozmotikus nyomásának a csökkentése bizonyos előnyökkel járt, azonban posztangiográfiás proteinuria és szétszórta, kis góciókban előforduló szöveti elváltozások ezen új típusú kontrasztanyagok alkalmazásakor is kimutathatók.

Témavezető oktató: Dr. Pokorny Lajos

SZÉRUM ÉS VIZELET GAMMA-GLUTAMYL TRANSPETIDASE AKTIVITÁS MEGHATÁROZÁSA GYERMEKKORBAN
Szabó Ágnes IV.évf.

Szegedi Orvostudományi Egyetem, Gyermekklinika

A szerző munkájában részletesen leírja a gamma-Glutamyl Transpeptidase enzim lokalizációját az emberi szervezetben és az aminosavtranszportban betöltött szerepét. Szérumban és vizeletben végezte el az aktivitásmeghatározásokat, melyeknek az elve azonos: gamma-glutamyl-p-nitranilide és glycylglycin egyesüléséből keletkező p-nitranilinet fotometrált. Vizeletben az aktivitásmeghatározásánál az inhibitorok jelenlétét dialysis segítségével küszöböltte ki. 1978 óta 88 vizeletből és 198 szérumból határozta meg a gamma-GT aktivitását. Az egészséges gyermekek vizeletében az aktivitást $\bar{x}$ 15 U/l -nek találta. Meghatározta a gamma-GT/kreatinin clearance értékét is, melyek egészségeseknél 0,22 -t mutattak. Legnagyobb aktivitásokat nephrosis szindrómában $\bar{x}$ 44,17 U/l, agenesia renalisban 39,05 U/l, akutglomerulonephritisben $\bar{x}$ 35,28 U/l és Wilms tumorban $\bar{x}$ 32,99 U/l találta. Szérumban a normál értéket $\bar{x}$ 12,14 U/l -nek találta. Aktivitásfokozódást elsősorban hepatobiliaris megbetegedésekben: akut májelégtelenségben $\bar{x}$ 566,0 U/l, májcirrhosisban $\bar{x}$ 50,95 U/l találta.

Témavezető: Dr. Salgó László

PATKÁNY ULCUS-MODELLEN VÉGZETT GYOMORMOTILITÁSI
VIZSGÁLATOK SZÁMÍTÓGÉPES KIÉRTÉKELÉSEL

Bajusz Róza

Kísérletes Sebészeti Intézet; SZOTE

Napjainkban a kísérletes ulcuskutatóban az immobilizációs ulcus- modellt gyakran alkalmazzák. Sokan vizsgálták a secretios viszonyokat, de csupán néhány megfigyelés hívja fel a figyelmet, hogy a gyomormotilitás megváltozásának is szerepe lehet ilyenkor a fekély képződésében.

Kísérleteink során 24 órán keresztül folyamatosan regisztráltuk a gyomormotilitást nyúlásmérő bélyegek /strain gage/ alkalmazásával. Ez a technika jól alkalmazható és nem befolyásolja a gyomormotilitást. A hosszú kísérleti idő miatti nagy számú adat tette szükségessé a számítógépes kiértékelést.

Ugyanezt a módszert alkalmaztuk a cimetidin ulcus gátló hatásának vizsgálatára is, mert felvetődött a cimetidin esetleges motilitásra gyakorolt hatása is. Itt cimetidinnel előkezelt állatokat hasonlítottunk kontroll csoportozhoz.

Témavezető: dr. Baltás Béla adj.

MACSKA GYOMOR MUCOSA HISTAMIN
KONCENTRÁCIÓJÁNAK VIZSGÁLATA
STRESSZ-FEKÉLY MODELLEN

Kovács Marianna, Bálint Bea, István
Béla.
Szegedi Orvostudományi Egyetem
I.sz. Belgyógyászati Klinika

Fekélybetegségben a nyálkahártya makroszkopos károsodása már egy ismeretlen pathomechanizmus végső állomása, az elsődleges tényezőt, vagy tényezőket az ulcus megjelenése előtt kell keresni. A hisztamin hosszú idő óta a fekélyt okozó faktorok között szerepel, bár részvétele egyértelműen még nincs tisztázva.

Meghatároztuk a gyomor különböző területein a mucosa hisztamin koncentrációját kezeletlen állatokon, valamint 2, 4, 8, 12 és 24 óras immobilizációs stressz után. A stressz 8. órájától minden állaton észleltünk eroziót vagy fekélyt, illetve mindkettőt. Eddigi eredményeink alapján a nyálkahártya hisztamin koncentrációja kezdetben normális szint fölé emelkedik, később pedig az alá csökkent. Az eddig észlelt mucosa hisztamin koncentráció változásokat csak tendencia jellegűnek értékeljük. További vizsgálatokat tartunk szükségesnek ahhoz, hogy a fenti kérdésben végleges álláspontot tudjunk kialakítani.

Témavezető: Dr. Náfrádi József

ADENOVIRUS IMMUNOSZUPPRESSZIV HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA
EGEREKBESEN

Kovács Péter
Szegedi Orvostudományi Egyetem Mikrobiológiai Intézet

Korábbi vizsgálataink során megállapítottuk, hogy a 6-os típusu humán adenovírus egerekben gátolja a humorális immunválasz kialakulását birka vörösvértesttel /BVVT/ szemben.

Jelen kísérleteinkben az immunosuppresszió kialakulását befolyásoló tényezőket vizsgáltuk. Megállapítottuk, hogy az immunosuppressziv hatás akkor jön létre, ha a BVVT és a vírus adása azonos módon történik. Az immunosuppresszió a vírus adását követően már a 3. napon fellép és 14 nap múlva nem észlelhető. A gátlás a primér immunválasz lefutása alatt végig kimutatható. Az immunosuppresszió mértékét befolyásolja az alkalmazott antigén és vírus mennyisége. $2,5 \times 10^9$ BVVT alkalmazása esetében a gátlás 58%-os, 5×10^8 , illetve 10^8 BVVT adásakor a gátlás nagyobb mértékű, 99%-os. $10^{9,2}$ TCD₅₀-nél kisebb vírusdózis nem befolyásolja az egerek immunválaszt. A hőinaktivált vírus nem okoz immunosuppressziót.

Témavezető: Dr. Berencsi Klára

IMMUN THROMBOCYTOLYTICUS PURPURÁS /ITP/ BETEGEK
IMMUNSTATUSÁNAK VIZSGÁLATA

Dobozy Enikő

SzOTE II.sz. Belgyógyászati Klinika

20 chronicus ITP-s beteg /6 férfi, 14 nő, átlagé-
letkor 47 év/ immunstatusát vizsgáltam. Betegeink
közül 14 teljes remisszióban volt, 6 azonban az eddig
alkalmazott terápiára nem reagált /thrombocyta-szá-
muk kisebb mint $40 \times 10^9/l$ /. A humorális immunitás
megítélése a serum összfehérje és fractiok, immu-
nelektrophoresis, B lymphocyta-szám és thrombocyta
antitest meghatározás, míg a celluláris immunitásé
a T lymphocyta-szám, a migratiogátlás és a lympho-
cyta transformaties test alapján történt. A terá-
piára jól reagáló betegek csoportjában az elvégzett
vizsgálatok csak egyes esetekben mutattak kóros ér-
teket. A terápiára resistens 6 eset közül azonban
5-nél a T lymphocyta functiozavarára utaló blastos
transformatio csökkenést találtam normális T lympho-
cyta-szám mellett. Vizsgálataim alapján úgy vélem,
hogy a betegség terápiával szembeni resistentiája
a T sejt functiozavarával állhat összefüggésben.

Témavezető oktató: Dr Krizsa Ferenc és

Dr Vezendi Klára

A SZOLUBILIS IMMUNKOMPLEX VIZSGÁLÁSA
LÉZER NEFELOMÉTERREL

Husza Eteika V.évf.orvostannallgató
SZOTE I.sz.Belgyógyászati Klinika

A szolubilis immunkomplexek lézer nefelo-
méterrel történő méréséről 1979-ben pályamun-
ka keretében számoltunk be. Bemutatásra kerü-
lő újabb vizsgálataink részben a módszer fi-
nomítását, részben a nefelométerrel mérhető
különböző fényszórási maximumot adó immu-
komplex típusok immunglobulin összetételének
meghatározását tartalmazza.

A keringő immunkomplex mérés klinikai al-
kalmazhatóságát autoimmun betegségben szenve-
dő betegek szérummintáinak vizsgálatával el-
lenőriztük. 120 a kollagén betegség csoportba
sorolható beteg szérummintáit vizsgáltuk és a
keringő immunkomplex pozitivitást a klinikai
képpel és a laboratóriumi eredményekkel egy-
bevetve értékeltük.

Témavezető: Dr.Varga László egyetemi docens